

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/વિશેષ નાગરિક અરજી નંબર ૧૩૧૩૨/૨૦૧૮

મંજૂરી અને સર્હી માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ જે. બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. સી. રાવ

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા.
---	---	-----

૨	પત્રકારને સંદર્ભ કરવામાં આવશે કે નહીં?	હા.
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની ઉચિત નકલ જોવા માંગે છે?	ના.
૪	શું આ કેસમાં ભારતનું બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટને સંબંધિત કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે ?	ના.

=====

વેલેરીયસ ઉધોગો

વિરુદ્ધ

ભારત સંઘ

=====

ઉપસ્થિતિ :

શ્રી દેવન પારિખ, શ્રી નિસારગ એન. જૈન (૮૮૦૭) સાથે વરિષ્ઠ સલાહકાર,
અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે વકીલ

સુશ્રી મૈથિલી મેહતા, એ. જી. પી. (૧) પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૨,૩,૪ માટે
પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે આરપીએડી (આર) (૬૬) દ્વારા સેવા અપાયેલ

=====

કોરમ:માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ જે. બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ એ. સી. રાવ

તારીખ:૨૮/૦૮/૨૦૧૯

મૌખિક ચુકાદો

(પર: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ જે. બી. પારડીવાલા)

૧. તાત્કાલિક પરત કરી શકાય તેવો નિયમ.સુશ્રી મૈથિલી મહેતા, વિજ્ઞાન સહાયક સરકારી વકીલ, પ્રતિવાદીઓ માટે અને તેમના વતી નિયમની નોટિસની સેવા માફ કરે છે.

૨. ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ હેઠળ આ રિટ અરજી દ્વારા, રિટ અરજદાર-એક ભાગીદારીએ નીચેની રાહત માટે પ્રાર્થના કરી છે:

“(એ) આપ નામદાર મહેરબાની કરીને પ્રમાણપત્રની રિટ અથવા યોગ્ય રિટ, આદેશો, નિર્દેશો જારી કરવા માટે ખુશ થઈ શકે છે અને તે રીતે

પ્રતિવાદી નંબર ૪-વડોદરા, ગુજરાત ખાતેના વાણિજ્યિક કરવેરા અધિકારી દ્વારા સંદર્ભ નંબર ZA ૨૪૦૬૧૯૦૦૧૦૨૩૩ માં પસાર કરાયેલા ૧૭/૦૬/૨૦૧૯ ના આદેશને રદ કરવા અને રદ કરવા માટે ખુશ થઈ શકે છે, જેમાં અરજદારને કુલ ૧૬૦૭૯૩૦૨ રૂપિયાની રકમ ચૂકવવાની માંગ કરવામાં આવે છે;

(બી) આપ નામદાર મહેરબાની કરીને પ્રમાણપત્રની રિટ અથવા યોગ્ય રિટ, આદેશો, નિર્દેશો જારી કરવા માટે ખુશ થઈ શકે છે અને તે રીતે માલના સ્ટોકની કામચલાઉ ટાંચના આદેશો, ૧૬૦૦૦૦૦૦ રૂપિયાની તારીખ ૨૭/૧૧/૨૦૧૮ અને અરજદારના ચાલુ ખાતાની કામચલાઉ ટાંચના આદેશો એ/સી નંબર ૦૧૮૮૦૨૦૦૦૦૧૦૫૫ અને એફ. ડી./આર. ડી. સી. સી. સી. એ/સી નંબર ૦૧૮૮૦૫૦૦૦૦૦૦૮૧, બેંક ઓફ બરોડા, અલકાપુરી શાખા, વડોદરા ખાતે નોંધાયેલ તારીખ ૨૦/૧૧/૨૦૧૮ અને ઇનપુટની અવરોધ ગુજરાતનાં વડોદરા ખાતેના રાજ્ય કરવેરા અધિકારી-પ્રતિવાદી નંબર ૩ દ્વારા પસાર કરાયેલ ટેક્સ ક્રેડિટ તારીખ ૧૩/૨/૨૦૧૯.

(સી) હાલની અરજીની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ બાકી છે, આપ નામદાર કૃપા કરીને યોગ્ય રિટ, આદેશો, નિર્દેશો જારી કરવા માટે ખુશ

થઈ શકે છે અને તેથી પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૧૭/૦૬/૨૦૧૮ ના આદેશોના સંચાલન અને અમલીકરણ અને ૨૭/૧૧/૨૦૧૮ તારીખના ૨૦/૧૧/૨૦૧૮ ના કામચલાઉ ટાંચના આદેશો અને અરજદારના ઈનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટને અવરોધિત કરવાના આદેશો પર રોક લગાવી શકે છે.

(ડી) પેરા ૬ (સી) ની દ્રષ્ટિએ એકપક્ષીય વચગાળાની રાહત આપવામાં આવી શકે છે.

(ઈ) કેસની પ્રકૃતિમાં આવી અન્ય કોઈ રાહત આપવા માટે જરૂર પડી શકે છે.”

૩. રિટ અરજદાર ૧૭મી જૂન ૨૦૧૮ના આદેશને પડકારવા માંગે છે (પરિશિષ્ટ: 'આ રિટ અરજી માટે 'એ') પ્રતિવાદી નંબર ૪-વડોદરા, ગુજરાત રાજ્યના વાણિજ્યિક કરવેરા અધિકારી દ્વારા સંદર્ભ નંબર ZA ૨૪૦૬૧૮૦૦૧૦૨૩૩ માં પસાર કરવામાં આવ્યો છે, જેમાં કેન્દ્રીય માલ અને સેવા કર અધિનિયમ, ૨૦૧૭ અને ગુજરાત માલ અને સેવા કર અધિનિયમ, ૨૦૧૭ (ટૂંકમાં, જી. એસ. ટી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭) ની જોગવાઈઓ હેઠળ કુલ ૧૬૦૭૯૩૦૨ રૂપિયા (માત્ર એક કરોડ સાઠ લાખ સિત્તેર

હજાર ત્રણસો બે) (કર + વ્યાજ + દંડ) ની માંગ કરવામાં આવી છે.રિટ અરજદાર ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટના અવરોધની કાર્યવાહીને પણ પડકારવા માંગે છે, જેમાં જી. એસ. ટી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની જોગવાઈઓ હેઠળ રિટ અરજદારની ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટને અવરોધિત કરવામાં આવે છે.રિટ અરજદાર ૨૭મી નવેમ્બર, ૨૦૧૮ના રોજ ૧૬૦૦૦૦૦૦ રૂપિયા (માત્ર એક કરોડ સાઠ લાખ રૂપિયા) મૂલ્યના માલસામાનના જથ્થાની કામચલાઉ ટાંચના આદેશને પણ પડકારવા માંગે છે અને રિટ અરજદારના ચાલુ ખાતાના એકાઉન્ટ નંબર ૦૧૮૮૦૨૦૦૦૦૧૦૫૫ અને બેંક ઓફ બરોડા, અલકાપુરી શાખા, વડોદરા ખાતે નોંધાયેલ એફ. ડી./આર. ડી. સી. સી. એકાઉન્ટ નંબર ૦૧૮૮૦૫૦૦૦૦૦૦૮૧ના કામચલાઉ ટાંચના આદેશને ૨૦મી નવેમ્બર, ૨૦૧૮ના રોજ પ્રતિવાદી નંબર ૩, રાજ્ય કરવેરા અધિકારી, વડોદરા દ્વારા પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.રાજ્ય કરવેરા અધિકારી-૧, એકમ જજ, વડોદરાએ જી. એસ. ટી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૮૩ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને ઉપરોક્ત ખાતાઓને કામચલાઉ રીતે જોડ્યા છે.

૪. રિટ અરજીમાં વિનંતી કરવામાં આવી છે તેમ રિટ અરજદારનો કેસ નીચે મુજબ છે:

“ ૨.૧ અરજદાર એક ભાગીદારી પેઢી છે અને તેથી વર્તમાન અરજી તેના ભાગીદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે, જેને પેઢીના કાનૂની પ્રતિનિધિ તરીકે તમામ કાનૂની પ્રતિનિધિત્વ કરવા અને કાર્ય કરવા માટે અધિકૃત કરવામાં આવ્યા છે, જે ભારતના રાષ્ટ્રીય અને નાગરિક છે અને તેથી તે ભારતના બંધારણ હેઠળ બાંધકામ મૂળભૂત અને નાગરિક અધિકારોનો હકદાર છે.

૨.૨ અરજદાર આદરપૂર્વક જણાવે છે કે અરજદાર પેઢી તાંબાની સામગ્રીની ખરીદી અને વેચાણના વ્યવસાયમાં રોકાયેલી છે, જેમાં પેઢી દ્વારા તાંબાની ભંગાર સામગ્રી ખરીદવામાં આવે છે અને તેને બજારમાં વેચતા પહેલા તેને ઓગાળીને તાંબાની પાઈપમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવે છે. અરજદાર પેઢી જી. એસ. ટી. વિભાગમાં જી. એસ. ટી. આઈ. એન. નંબર ૨૪એ. એ. એન. એફ. વી. ૪૧૯૧એન. આઈ. ઝેડ. એચ. સાથે નોંધાયેલી છે.

૨.૩. અરજદાર આદરપૂર્વક જણાવે છે કે વ્યવસાય પ્રથા અનુસાર, અરજદાર પેઢીએ વિવિધ પેઢીઓ/કંપનીઓ પાસેથી તાંબાની ભંગાર સામગ્રી ખરીદી છે, જે ૨૯૧૫૩૮.૩૮ કિલોગ્રામ છે, જે ૨૦૧૭-૧૮ ના

કરવેરા વર્ષમાં ૧૫૫૧૦૦૩૯૯ રૂપિયા છે.કહેવાતા જથ્થામાંથી, નીચેની મર્યાદિત માત્રામાં સામગ્રી નીચેની પેઢી પાસેથી ખરીદવામાં આવી હતી:

પેઢી/કંપનીનું નામ	જથ્થાની રકમ (રૂ.)	કેન્દ્ર અને રાજ્ય જી. એસ. ટી
આદિદેવ એન્ટરપ્રાઇઝ	૬૪૮૮૬૨૪	૧૧૬૭૯૫૪
લક્ષ્મીરાજ મનોરંજન	૧૪૨૮૪૩૬૨	૨૫૭૧૧૮૩
રાધેશ ટ્રેડર્સ	૩૩૮૭૯૧૧	૦૬૦૯૮૨૩
રાઘવ ટ્રેડર્સ	૧૭૯૧૫૬૩૮	૩૨૩૫૬૧૪
કુલ	૪૨૧૩૬૫૩૪	૭૫૮૪૫૭૫
કુલ	૪૯૭૨૧૧૦૯	

૨.૪ અરજદાર આદરપૂર્વક જણાવે છે કે ઉપરોક્ત ખરીદીઓ માટે ૨૬૦૧૬૭૬૯ રૂપિયાની ચુકવણી અરજદારની પેઢી દ્વારા આરટીજીએસ/ચેક મોડ દ્વારા સંબંધિત પેઢીઓ/કંપનીઓને તેમના બેંક ખાતામાં વહેંચવામાં આવી હતી.વધુમાં, ઉપરોક્ત કંપનીઓ દ્વારા માલ અને સેવા વેરો તેમના જી. એસ. ટી./આરએમાં જમા કરવામાં આવ્યો હતો અને તે જ તેમાં પ્રતિબિંબિત થાય છે.

૨.૫ અરજદાર આદરપૂર્વક જણાવે છે કે ઉપરોક્ત કંપનીઓ/કંપનીઓએ જી. એસ. ટી. કરની રકમ ચૂકવી નથી, તેમ છતાં કરવેરાની રકમ તેમના જી. એસ. ટી.-આરએમાં પહેલેથી જ જમા થઈ ગઈ છે.

૨.૬ અરજદાર આદરપૂર્વક જણાવે છે કે ઉપરોક્ત ચીજવસ્તુઓની ખરીદી માટે ૨૩૭૦૪૩૪૦ રૂપિયાની બાકીની ચૂકવણી ઉપરોક્ત કંપનીઓ/કંપનીઓને તાંબાની પાઈપનો માલ વેચીને કરવામાં આવી હતી અને અરજદાર પેઢીએ ઉપરોક્ત વ્યવહારો માટે જી. એસ. ટી. વિભાગને ૩૬૧૫૯૧૮ રૂપિયાનો જી. એસ. ટી. કર પણ ચૂકવ્યો છે.

૨.૭ ૨૦/૧૧/૨૦૧૮ના રોજ, પ્રતિવાદી નંબર ૩ એ અરજદાર પેઢીના પરિસરમાં દરોડા પાડ્યા હતા અને જાણ કરી હતી કે ઉપરોક્ત પેઢીઓ દ્વારા એક મોટું કાવતરું અને બનાવટી બિલનું નિર્માણ કરવામાં આવ્યું છે અને તેથી તેઓ સમગ્ર કેસની તપાસ કરી રહ્યા છે. વધુમાં, સુનાવણી અને સમજાવવાની તક આપ્યા વિના, અરજદારની પેઢીના અધિકારીઓને અરજદારના ચાલુ ખાતાની 'એ/સી નંબર ૦૧૮૮૦૨૦૦૦૦૧૦૫૫ અને એફ. ડી./આર. ડી. સી. સી. સી.

એ/સી નંબર ૦૧૮૮૦૫૦૦૦૦૦૦૮૧, જે બેંક ઓફ બરોડા, અલકાપુરી શાખા, વડોદરા ખાતે નોંધાયેલ છે, તેની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો. એસ. ટી. કાયદો, ૨૦૧૭ અને ખાતાઓના વ્યવહારો સંપૂર્ણપણે પ્રતિબંધિત છે.જો કે, બેંકે CC A/C નંબર ૦૧૮૮૦૫૦૦૦૦૦૦૮૧ જમ કરવાનો ઇનકાર કર્યો છે કારણ કે તે અરજદાર પેઢીની સંપત્તિ નથી.

૨.૮ ૨૭/૧૧/૨૦૧૮ના રોજ, પ્રતિવાદી નંબર ૧૩ એ ફરીથી અરજદાર પેઢીના પરિસરમાં દરોડા પાડ્યા હતા અને વેચાણ અને ખરીદી રજિસ્ટર અને ફાઇલો અને બેંક/આરટીજીએસ ફાઇલો જમ કરી હતી.વધુમાં, તે જ દિવસે, અરજદાર પેઢીને સેન્ટ્રલ જી. એસ. ટી. એક્ટ, ૨૦૧૭ની કલમ ૭૦ હેઠળ સમન્સ પાઠવવામાં આવ્યું હતું, જેમાં પેઢીના કાનૂની પ્રતિનિધિને ૧૮/૧૨/૨૦૧૮ના રોજ હાજર રહેવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.જો કે, તેમને વેચાણ અને ખરીદીના ઉપરોક્ત વ્યવહારો અને અગાઉ જણાવેલી ૪ કંપનીઓના ખાતામાં જી. એસ. ટી. કરના જમા થવા અંગે સમજાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી.વધુમાં સત્તાધિકારી દ્વારા એવી પણ સૂચના આપવામાં આવી હતી કે અરજદારને સ્પષ્ટીકરણની તક તરીકે વિભાગ તરફથી કારણદર્શક નોટિસ પ્રાપ્ત થશે અને તેઓ હાલમાં નિવેદનથી ચિંતિત છે.

૨.૯.૧૩/૦૨/૨૦૧૯ના રોજ પેઢીના વર્તમાન કાનૂની પ્રતિનિધિ ભાગીદારને તેના મેઇલ આઇડી એટલે કે kotharidinesh૫૭@gmail પર ઈ-મેલ મળ્યો છે.મેઇલ આઇડી donotreply@જી.એસ.ટી. માંથી com.જીઓવી.જેમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે ૩૦૫૫૬૮૦ રૂપિયાની ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટને અવરોધિત કરવામાં આવી છે.જો કે વર્તમાન ભાગીદારએ ઈ-મેલ જારી કર્યો હતો, આદેશના અસ્તિત્વ પર સવાલ ઉઠાવ્યો હતો કારણ કે તેને વ્યક્તિગત રીતે અથવા તેના ઈ-મેલ પર કોઈ આદેશ આપવામાં આવ્યો ન હતો, તે જ વિનંતીનું અનાદર કરવામાં આવે છે અને આજે પણ સાંભળવામાં આવતી નથી.”

૫. રિટ અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી દેવેન પરીખે ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી હતી કે જી. એસ. ટી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૮૩ હેઠળ મિલકતની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ અધિકારક્ષેત્ર વગરનો છે અને કાયદામાં માન્ય નથી.શ્રી પરીખે રજૂઆત કરી હતી કે અધિનિયમની કલમ ૮૩ હેઠળ આવકનું રક્ષણ કરવાના દૃષ્ટિકોણથી કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ આપવાની સત્તા કમિશનરને આપવામાં આવી છે.શ્રી પરીખે ધ્યાન દોર્યું હતું કે હાથ પરના કિસ્સામાં, અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ

ટાંચનો વિવાદિત આદેશ રાજ્ય કરવેરા અધિકારી-૧, એકમ ૪૪, વડોદરા દ્વારા પસાર કરવામાં આવ્યો છે.તે જ ગેરકાયદેસર છે.શ્રી પરીખે રજૂઆત કરી હતી કે કોમ્પ્યુટર એન્ટ્રી દ્વારા ૩૦૫૫૬૮૦ રૂપિયા (માત્ર ત્રીસ લાખ પચાસ હજાર છસો એંસી રૂપિયા) ની ક્રેડિટ બેલેન્સને અવરોધિત કરવામાં પ્રતિવાદી નંબર ૩ દ્વારા કરવામાં આવેલી કાર્યવાહીને પણ સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર અને કાયદાકીય રીતે માન્ય ન હોવાનું કહી શકાય.શ્રી પરીખે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદી નંબર ૪ દ્વારા ૧૭મી જૂન ૨૦૧૮ના રોજ પસાર કરાયેલો આદેશ પણ ગેરકાયદેસર, મનસ્વી, અન્યાયી અને અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૭૪ની જોગવાઈઓથી વિપરીત છે.શ્રી પરીખના જણાવ્યા અનુસાર, ૧૭મી જૂન ૨૦૧૮નો વિવાદિત આદેશ રિટ અરજદારને સુનાવણીની કોઈ તક આપ્યા વિના પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.તે જ કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન છે.શ્રી પરીખે રજૂઆત કરી હતી કે ૨૦મી નવેમ્બર ૨૦૧૮, ૨૭મી નવેમ્બર ૨૦૧૮ અને ૧૩મી ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૮ના ત્રણેય વિવાદિત આદેશો ગેરકાયદેસર છે અને જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૮૩ની જોગવાઈઓથી વિપરીત છે. શ્રી પરીખના જણાવ્યા અનુસાર, પ્રતિવાદી નંબર ૩ દ્વારા કોઈ કારણદર્શક નોટિસ જારી કર્યા વિના ઈનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ જમ કરવાની કાર્યવાહી ગેરકાયદેસર છે અને જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૭૪ની વિરુદ્ધ છે.

• સામાવાળાઓ તરફથી રજૂઆતો :-

૬. વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રીમતી મહેતાએ આ રિટ અરજીનો ઉગ્ર વિરોધ કર્યો છે.તેણીએ રજૂઆત કરી હતી કે પ્રતિવાદી નંબર ૩ અને ૪ દ્વારા વિવાદિત આદેશો પસાર કરવામાં કોઈ ભૂલ, કાયદાની કોઈ ભૂલની વાત ન કરી શકાય.શ્રીમતી મહેતાએ રજૂઆત કરી હતી કે અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૮૩ નિઃશંકપણે એવી જોગવાઈ કરે છે કે કલમ ૬૨,૬૩,૬૪,૬૭ અને ૭૩ અથવા કલમ ૭૪ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી દરમિયાન, કમિશનરને કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ પસાર કરવાની સત્તા છે, જો તેમનો અભિપ્રાય હોય કે સરકારી મહેસૂલના હિતના રક્ષણ માટે આવું કરવું જરૂરી છે.શ્રીમતી મહેતાએ રજૂઆત કરી હતી કે કાયદા દ્વારા કમિશનરને સત્તા આપવામાં આવી છે અને સંતોષ કમિશનરને મળવો જોઈએ, તેમ છતાં, ૧૫મી જાન્યુઆરી ૨૦૧૮ના આદેશ દ્વારા નંબર જીએસએલ-એસ-૫ (૧)-એસ-૮૩-બી-૧૪, રાજ્ય કરવેરા કમિશનર, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદએ કાયદા દ્વારા તેમને આપવામાં આવેલી કલમ ૮૩ હેઠળ તેમની સત્તા સોંપવામાં આવી છે:(૧) નાયબ કમિશનર (૨) સહાયક કમિશનર અને (૩) રાજ્ય કરવેરા અધિકારી.સત્તા સોંપતા આવા આદેશને ધ્યાનમાં રાખીને, રાજ્ય કરવેરા અધિકારીને અધિનિયમની કલમ ૮૩ હેઠળ મિલકતની કામચલાઉ ટાંચનો વિવાદિત આદેશ પસાર કરવાની સત્તા હોવાનું કહી શકાય. શ્રીમતી મહેતાના જણાવ્યા અનુસાર, એવી દલીલ કરી શકાતી નથી કે રાજ્ય કરવેરા અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલ કામચલાઉ ટાંચનો

વિવાદિત આદેશ અધિકારક્ષેત્ર વગરનો છે.શ્રીમતી મહેતાએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે તે જ રીતે, રાજ્ય કરવેરા અધિકારીને બેંક ખાતાઓની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ આપવાનો પણ અધિકાર આપવામાં આવ્યો હોવાનું કહી શકાય.

૭. શ્રીમતી મહેતાએ પ્રતિવાદી નંબર ૩ વતી દાખલ કરવામાં આવેલા એક્ઝિડેવિટ-ઇન-રિપ્લાયમાં કરવામાં આવેલા નીચેના દાવાઓ પર મજબૂત ભરોસો મૂક્યો હતો, જે રાજ્યના કરવેરા અધિકારી ૧, યુનિટ ૬, વડોદરા દ્વારા યોગ્ય રીતે સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું:

“૬. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે, વર્તમાન અરજદારના ઘર અને ફેક્ટરી પરિસર પર ૨૦/૧૧/૨૦૧૮ના રોજ દરોડા પાડવામાં આવ્યા હતા, ત્યારબાદ ૨૦/૧૧/૨૦૧૮ના રોજ દરોડા દરમિયાન જાણવા મળ્યું હતું કે અહીં અરજદારે ચાર સાહસો એટલે કે આદિદેવ એન્ટરપ્રાઇઝ, લક્ષ્મીરાજ એન્ટરપ્રાઇઝ, રાઘવ ટ્રેડર્સ, રાઘેશ ટ્રેડર્સ પાસેથી બનાવટી બિલિંગ વ્યવહાર/માત્ર કાગળના વ્યવહારો કર્યા હતા.

૭. તે આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે, દરોડા ૨૦/૧૧/૨૦૧૮ થી ૨૭/૧૧/૨૦૧૮ સુધી સાત દિવસના સમયગાળા માટે ચલાવવામાં આવ્યા હતા અને સમન્સ ૨૭/૧૧/૨૦૧૮ના રોજ જારી કરવામાં આવ્યું

હતું અને સુનાવણી ૧૮/૧૨/૨૦૧૮ના રોજ રાખવામાં આવી હતી, જેની સાથે જારી કરાયેલ સત્તાધિકારી અને એનેક્સર-R-I (કોલી) તરીકે ચિહ્નિત થયેલ છે તે INS-O ૧ અને INS-O ૨ ની નકલો છે.ઉપરોક્ત INS-O ૧ અને INS-૦૨ જી.જી.એસ.ટી./સી.જી.એસ.ટી. કાયદાના નિયમ ૧૩૯ (૧) હેઠળ નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યા હતા. તે આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે, નિયમ ૧૩૯ ના અવલોકન પર, જે નિરીક્ષણ શોધ અને જમી તરીકે નામકરણ તરીકે વાંચે છે.જ્યાં એવો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હોય કે કલમ ૬૭ની જોગવાઈ અનુસાર નિરીક્ષણ, તપાસ અથવા જમીના હેતુ માટે આઈ. એન. એસ.-ઓ. ૧ને તેના ગૌણ અન્ય કોઈ અધિકારી એટલે કે સંયુક્ત કમિશનરને નિરીક્ષણ અથવા તપાસ હાથ ધરવા માટે અધિકૃત કરવા અથવા માલ, દસ્તાવેજોની જમી, પુસ્તક અથવા જમી માટે જવાબદાર વસ્તુઓ જારી કરવી જરૂરી છે.ત્યારબાદ, જમીનો આદેશ INS ૦૨ સ્વરૂપમાં આપવો જરૂરી છે.

૮. તે આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે, ફોર્મ જી. એસ. ટી. આઈ. એન. એસ.-ઓઝ તારીખ ૨૭/૧૧/૨૦૧૮ માં જમીના આદેશના અવલોકન પર. તે સ્પષ્ટ રીતે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે નિયમ-૫૬ (૧૨) મુજબ, ઉત્પાદનમાં ઉપયોગમાં લેવાતા કાચા માલ અથવા સેવાની વિગતો અને કચરો અને તેના ઉત્પાદનો સહિત ઉત્પાદન દર્શાવવામાં

આવેલા માલની માત્રાત્મક વિગતો, અહીં અરજદારે આવા હિસાબી પુસ્તકો રાખ્યા નથી અને તેથી, કરવેરાની ચુકવણી ટાળવાના હેતુથી સી.જી.એસ.ટી./જી.જી.એસ.ટી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન છે.તે પણ આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે, જમીના આદેશના ફકરા નંબર ૨ માં જી.એસ.ટી. INS-OZ ફોર્મના અવલોકન પર.તે સ્પષ્ટ રીતે ઉલ્લેખિત છે કે અરજદારને ઉપરોક્ત ઇન્વોઈસેસ મુજબ કોઈ ભૌતિક માલ મળ્યો નથી અને અરજદારે છેતરપિંડીથી ધિરાણનો લાભ લીધો છે.જમીના આદેશમાં વધુમાં અવલોકન કરવામાં આવ્યું છે કે, પુસ્તકોમાં દર્શાવવામાં આવેલા કેટલાક વ્યવહારો તેમજ અરજદારોના વળતર બનાવટી હોવાનું જાણવા મળે છે અને માલના ભૌતિક વ્યવહારોમાં પ્રવેશ કર્યા વિના માત્ર બિલિંગ પ્રવૃત્તિઓ/કાગળો હાથ ધરવામાં આવ્યા છે.

૯. તે આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે, સમન્સ ૨૭/૧૧/૨૦૧૮ના રોજ જારી કરવામાં આવ્યું હતું, અને બેરિંગ ૧૮/૧૨/૨૦૧૮ના રોજ રાખવામાં આવ્યું હતું, અરજદારે ઓફિસની મુલાકાત લીધી હતી અને નિવેદન ૧૮/૧૨/૨૦૧૮ના રોજ રેકૉર્ડ કરવામાં આવ્યું હતું.પ્રશ્ન નંબર ૨૦,૨૧ અને ૨૯ માં ઉપરોક્ત નિવેદનના અવલોકન પર. તે સ્પષ્ટ રીતે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે બિલ તેમજ જેની સાથે બિલિંગ વ્યવહારો કરવામાં આવ્યા હતા તે ડીલરોના અસ્તિત્વ વિશે પૂછવા પર, અહીં

અરજદાર હકારાત્મક જવાબ આપવાની સ્થિતિમાં ન હતો અને તેથી, પ્રતિવાદી અધિકારીઓ વતી વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ છે કે તે માને છે કે ઉપરોક્ત વ્યવહારો બનાવટી વ્યવહારો હતા અને કરવેરાની ચુકવણી ટાળવાના હેતુથી તેમજ છેતરપિંડીથી ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો લાભ લેવાના હેતુથી.અહીં સંલગ્ન અને પરિશિષ્ટ-II તરીકે ચિહ્નિત થયેલ છે તે ૧૮/૧૨/૨૦૧૮ તારીખના નિવેદનની નકલ છે.તે વધુ આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે, શ્રી સત્રી પ્રવીણચંદ નગર નામના એક વેપારીનું નિવેદન ૨૦/૦૩/૨૦૧૮ના રોજ નોંધવામાં આવ્યું હતું, કારણ કે તેણે જણાવ્યું હતું કે તેણે ચૌદ બનાવટી સંસ્થાઓ/ડીલરોને સામેલ/નોંધાવ્યા છે અને વર્તમાન અરજદાર એટલે કે વેલેરિયસ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ પણ આ ચૌદ બનાવટી સંસ્થાઓ/ડીલર્સનો ભાગ છે.અહીં સંલગ્ન અને જોડાણ-R-III તરીકે ચિહ્નિત થયેલ આ નિવેદનની તારીખ ૨૩/૦૧/૨૦૧૯ છે.

૧૦. તે આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે, બેંક ખાતું જી.જી.એસ.ટી./સી.જી.એસ.ટી. નિયમના નિયમ ૧૫૯ (૧) હેઠળ, ૨૦/૧૧/૨૦૧૮ના રોજ કામચલાઉ રીતે જોડવામાં આવ્યું હતું અને આઈ.ટી.સી. ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટને જી.જી.એસ.ટી./સી.જી.એસ.ટી. અધિનિયમની કલમ ૧૭ (૫) હેઠળ ૧૧/૦૨/૨૦૧૮ના રોજ

અવરોધિત કરવામાં આવી હતી. અહીં સંલગ્ન અને પરિશિષ્ટ-R-IV તરીકે ચિહ્નિત થયેલ પત્રની નકલ ૧૧/૦૨/૨૦૧૯ તારીખની છે.

૧૧. તે આદરપૂર્વક રજૂ કરવામાં આવે છે કે, DRC, ૦૭ હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને અંતિમતા પ્રાપ્ત થઈ છે અને અરજદાર પાસે વૈકલ્પિક વૈધાનિક ઉપાય છે અને અરજદારને જી.જી.એસ.ટી./સી.જી.એસ.ટી. અધિનિયમની કલમ ૧૦૭ હેઠળ અપીલ કરવા માટે ઉતારી શકાય છે.

૮. પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીને જોયા પછી, અમારા ધ્યાનમાં આવતો એકમાત્ર પ્રશ્ન એ છે કે શું રાજ્ય કરવેરા અધિકારી ૧, એકમ જજ, વડોદરા જી. એસ. ટી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ ની કલમ ૮૩ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરી શક્યા હોત.

૯. બંને બાજુએ પ્રચાર કરાયેલી હરીફ રજૂઆતો તરફ ધ્યાન આપતા પહેલા, આપણે અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કેટલીક સુસંગત જોગવાઈઓ પર ધ્યાન આપવું જોઈએ. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૬૨ નીચે મુજબ છે:

“૬૨. વળતર ન ભરનારાઓનું મૂલ્યાંકન.

(૧) કલમ ૭૩ અથવા કલમ ૭૪માં તેનાથી વિપરીત કંઈપણ હોવા છતાં, જ્યાં નોંધાયેલ વ્યક્તિ કલમ ૩૯ અથવા કલમ ૪૫ હેઠળ વળતર રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ જાય છે, ત્યારે કલમ ૪૬ હેઠળ નોટિસની સેવા આપ્યા પછી પણ, યોગ્ય અધિકારી ઉપલબ્ધ અથવા તેણે એકત્રિત કરેલી તમામ સંબંધિત સામગ્રીને ધ્યાનમાં રાખીને તેના શ્રેષ્ઠ નિર્ણય સુધી ઉક્ત વ્યક્તિની કર જવાબદારીનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે આગળ વધી શકે છે અને કલમ ૪૪ હેઠળ નિર્દિષ્ટ તારીખથી પાંચ વર્ષના સમયગાળાની અંદર આકારણી આદેશ જારી કરી શકે છે.

(૨) જો નોંધાયેલ વ્યક્તિ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આકારણી આદેશની સેવાની ત્રીસ દિવસની અંદર માન્ય વળતર રજૂ કરે છે, તો ઉપરોક્ત આકારણી આદેશ પાછો ખેંચી લેવામાં આવ્યો હોવાનું માનવામાં આવશે પરંતુ કલમ ૫૦ ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ વ્યાજની ચુકવણી અથવા કલમ ૪૭ હેઠળ વિલંબ ફીની ચુકવણી માટેની જવાબદારી ચાલુ રહેશે.”

૧૦ અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૬૩ નીચે મુજબ વાંચે છે:

“૬૩. નોંધણી વગરની વ્યક્તિઓનું મૂલ્યાંકન.

કલમ ૭૩ અથવા કલમ ૭૪માં તેનાથી વિપરીત કંઈપણ હોવા છતાં, જ્યાં કરપાત્ર વ્યક્તિ આમ કરવા માટે જવાબદાર હોવા છતાં નોંધણી મેળવવામાં નિષ્ફળ જાય છે અથવા જેની નોંધણી કલમ ૨૯ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ રદ કરવામાં આવી છે પરંતુ જે કર ચૂકવવા માટે જવાબદાર છે, ત્યાં યોગ્ય અધિકારી સંબંધિત કરવેરાના સમયગાળા માટે આવા કરપાત્ર વ્યક્તિની કર જવાબદારીનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે તેના શ્રેષ્ઠ ચુકાદા સુધી આગળ વધી શકે છે અને કલમ ૪૪ હેઠળ નિર્દિષ્ટ તારીખથી પાંચ વર્ષના સમયગાળાની અંદર આકારણી આદેશ જારી કરી શકે છે, જેથી જે નાણાકીય વર્ષ સાથે કર ચૂકવવામાં આવ્યો નથી તેના માટે વાર્ષિક વળતર રજૂ કરી શકાય:

પરંતુ એવી કોઈ આકારણીનો આદેશ વ્યક્તિને સાંભળવાની તક આપ્યા વિના પસાર કરવામાં આવશે નહીં.”

૧૧. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૬૪ નીચે મુજબ વાંચે છે:

“૬૪. અમુક વિશેષ કિસ્સાઓમાં સારાંશ આકારણી.

(૧) યોગ્ય અધિકારી, વધારાના કમિશનર અથવા સંયુક્ત કમિશનરની અગાઉની પરવાનગી સાથે, તેમના ધ્યાનમાં આવતી વ્યક્તિની કર જવાબદારી દર્શાવતા કોઈપણ પુરાવા પર, મહેસૂલના હિતનું રક્ષણ કરવા માટે આવી વ્યક્તિની કર જવાબદારીનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે આગળ વધી શકે છે અને મૂલ્યાંકન આદેશ જારી કરી શકે છે, જો તેમની પાસે એવું માનવા માટે પૂરતા આધારો હોય કે આમ કરવામાં કોઈ વિલંબથી મહેસૂલના હિત પર પ્રતિકૂળ અસર થઈ શકે છે:

પરંતુ જ્યાં કરપાત્ર વ્યક્તિ કે જેને જવાબદારી સંબંધિત છે તે સુનિશ્ચિત કરવા યોગ્ય નથી અને આવી જવાબદારી માલના પુરવઠાને લગતી હોય, ત્યાં આવી માલની પ્રભારી વ્યક્તિ આકારણી માટે જવાબદાર કરપાત્ર વ્યક્તિ માનવામાં આવશે અને આ કલમ હેઠળ કર અને અન્ય કોઈપણ રકમ ચૂકવવા માટે જવાબદાર ગણાશે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આદેશ પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી ત્રીસ દિવસની અંદર કરપાત્ર વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજી પર અથવા તેની પોતાની દરખાસ્ત પર, જો વધારાના કમિશનર અથવા સંયુક્ત કમિશનરને લાગે કે આવો આદેશ ખોટો છે, તો તે આવા આદેશને પાછો

ખેંચી શકે છે અને કલમ ૭૩ અથવા કલમ ૭૪ માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાને અનુસરી શકે છે.”

૧૨. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૬૭ નીચે મુજબ છે:

“૬૭. નિરીક્ષણ, શોધ અને જમીની સત્તા.

(૧) જ્યાં યોગ્ય અધિકારી, જે સંયુક્ત કમિશનરના હોદ્દાથી નીચે ન હોય, તેની પાસે એવું માનવાનાં કારણો હોય કે –

((ક) કરપાત્ર વ્યક્તિએ માલ અથવા સેવાઓના પુરવઠા અથવા બંને અથવા હાથમાં રહેલા માલના જથ્થાને લગતા કોઈપણ વ્યવહારને દબાવી દીધો છે અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ તેના હકથી વધુ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો દાવો કર્યો છે અથવા આ અધિનિયમ હેઠળ કરચોરી કરવા માટે આ અધિનિયમ અથવા તેના હેઠળ બનાવેલા નિયમોની કોઈપણ જોગવાઈઓનું ઉદ્વેગન કર્યું છે; અથવા

((ખ) માલસામાનના પરિવહનના વ્યવસાયમાં સંકળાયેલી કોઈપણ વ્યક્તિ અથવા વેરહાઉસ અથવા ગોડાઉન અથવા અન્ય કોઈ સ્થળનો

માલિક અથવા સંચાલક એવો માલ રાખે છે જે કરવેરાની ચુકવણીમાંથી બચી ગયો હોય અથવા તેણે તેના ખાતા અથવા માલ એવી રીતે રાખ્યો હોય કે જેનાથી આ અધિનિયમ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર કરચોરી થવાની શક્યતા રહે.

તે કરવેરાપાત્ર વ્યક્તિ અથવા માલના પરિવહનના વ્યવસાયમાં રોકાયેલી વ્યક્તિઓ અથવા વેરહાઉસ અથવા ગોડાઉનના માલિક અથવા સંચાલક અથવા અન્ય કોઈ સ્થળના વ્યવસાયના કોઈપણ સ્થળની તપાસ કરવા માટે રાજ્ય કરના અન્ય કોઈ અધિકારીને લેખિતમાં અધિકૃત કરી શકે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ હાથ ધરવામાં આવેલા નિરીક્ષણને અનુસરીને અથવા અન્યથા સંયુક્ત કમિશનરના હોદ્દાથી નીચે ન હોય તેવા યોગ્ય અધિકારી પાસે એવું માનવા માટે કારણો હોય કે જમી માટે જવાબદાર કોઈપણ માલ અથવા કોઈપણ દસ્તાવેજો અથવા પુસ્તકો અથવા વસ્તુઓ, જે તેમના મતે આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહી માટે ઉપયોગી અથવા સંબંધિત હશે, તે કોઈપણ જગ્યાએ ગુપ્ત રાખવામાં આવે છે, તો તે લેખિતમાં રાજ્ય કરના અન્ય કોઈપણ અધિકારીને તપાસ કરવા અને જપ્ત કરવા માટે અધિકૃત કરી શકે છે અથવા પોતે આવી વસ્તુઓ, દસ્તાવેજો અથવા પુસ્તકો અથવા

વસ્તુઓની તપાસ અને જમ કરી શકે છે:પરંતુ જ્યાં આવી કોઈ ચીજવસ્તુ જમ કરવી વ્યવહાર ન હોય ત્યાં યોગ્ય અધિકારી અથવા તેના દ્વારા અધિકૃત કોઈ અધિકારી માલના માલિક અથવા કસ્ટોડિયનને આદેશ આપી શકે છે કે તે આવા અધિકારીની અગાઉની પરવાનગી સિવાય માલને દૂર કરશે નહીં, તેની સાથે ભાગ લેશે નહીં અથવા અન્યથા તેની સાથે વ્યવહાર કરશે નહીં.

વધુમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે આ રીતે જમ કરાયેલા દસ્તાવેજો અથવા પુસ્તકો અથવા વસ્તુઓ આવા અધિકારી દ્વારા તેમની તપાસ માટે અને આ અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ તપાસ અથવા કાર્યવાહી માટે જરૂરી હોય તેટલા લાંબા સમય સુધી જ જાળવી રાખવામાં આવશે.

(૩) પેટા-કલમ (૨) માં ઉલ્લેખિત દસ્તાવેજો, પુસ્તકો અથવા વસ્તુઓ અથવા કરપાત્ર વ્યક્તિ અથવા અન્ય કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા રજૂ કરાયેલા કોઈપણ અન્ય દસ્તાવેજો, પુસ્તકો અથવા વસ્તુઓ, જેના પર આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ બનાવેલા નિયમો હેઠળ નોટિસ જારી કરવા માટે વિશ્વાસ કરવામાં આવ્યો નથી, તે ઉપરોક્ત નોટિસ જારી થયાના ત્રીસ દિવસની અંદર આવી વ્યક્તિને પરત કરવામાં આવશે.

(જ) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ અધિકૃત અધિકારીને કોઈપણ પરિસરના દરવાજાને સીલ કરવાની અથવા તોડવાની અથવા કોઈપણ આલમારી, ઇલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણો, પેટી, પાત્રને તોડવાની સત્તા હશે જેમાં વ્યક્તિની કોઈપણ ચીજવસ્તુ, ખાતા, રજિસ્ટર અથવા દસ્તાવેજો છુપાવવાની શંકા છે, જ્યાં આવા પરિસર, આલમારી, ઇલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણો, પેટી અથવા પાત્રમાં પ્રવેશ નકારવામાં આવે છે.

(પ) જે વ્યક્તિની કસ્ટડીમાંથી પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કોઈ દસ્તાવેજો જપ્ત કરવામાં આવે છે તે વ્યક્તિ અધિકૃત અધિકારીની હાજરીમાં એવી જગ્યા અને સમયે તેની નકલો બનાવવાનો અથવા તેમાંથી અર્ક લેવાનો હકદાર રહેશે, જે આવા અધિકારી આ વતી સૂચવે, સિવાય કે જ્યાં આવી નકલો બનાવવી અથવા આવા અવતરણો લેવાથી, યોગ્ય અધિકારીના મતે, પૂર્વગ્રહયુક્ત રીતે તપાસને અસર થઈ શકે છે.

(ડ) પેટા-કલમ (૨) હેઠળ આ રીતે જપ્ત કરાયેલ માલ, બોન્ડના અમલ અને બાંધધરી રજૂ કર્યા પછી, કામચલાઉ ધોરણે, અનુક્રમે, નિયત કરવામાં આવે તે રીતે અને તેટલી માત્રામાં અથવા લાગુ પડતા કરવેરાની ચુકવણી પર, વ્યાજ અને કેસ હોય તે રીતે ચૂકવવાપાત્ર દંડ તરીકે છોડવામાં આવશે.

(૭) જો પેટા-કલમ (૨) હેઠળ કોઈ માલ જપ્ત કરવામાં આવે અને માલ જપ્ત થયાના છ મહિનાની અંદર તેના સંબંધમાં કોઈ નોટિસ આપવામાં ન આવે, તો તે માલ તે વ્યક્તિને પરત કરવામાં આવશે કે જેના કબજામાંથી તે જપ્ત કરવામાં આવ્યો હતો:

પરંતુ છ મહિનાનો સમયગાળો, પૂરતું કારણ બતાવ્યા પછી, યોગ્ય અધિકારી દ્વારા વધુ છ મહિના સુધી લંબાવી શકાય છે.

(૮) સરકાર, કોઈ પણ માલની નાશવંત અથવા જોખમી પ્રકૃતિ, સમય જતાં માલના મૂલ્યમાં અવમૂલ્યન, માલ માટે સંગ્રહસ્થાનની મર્યાદાને ધ્યાનમાં રાખીને અથવા અન્ય કોઈ સંબંધિત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, જાહેરનામા દ્વારા માલ અથવા માલના વર્ગનો ઉલ્લેખ કરી શકે છે, જે પેટા-કલમ (૨) હેઠળ તેની જપ્તી પછી બને તેટલી વહેલી તકે યોગ્ય અધિકારી દ્વારા નિયત કરવામાં આવે તેવી રીતે નિકાલ કરવામાં આવશે.

(૯) પેટા-કલમ (૮) હેઠળ નિર્દિષ્ટ માલ હોય તેવી કોઈ પણ વસ્તુ યોગ્ય અધિકારી અથવા પેટા-કલમ (૨) હેઠળ તેના દ્વારા અધિકૃત કોઈ

અધિકારી દ્વારા જમ કરવામાં આવી હોય, તો તે નિયત કરવામાં આવે તેવી રીતે માલની યાદી તૈયાર કરશે.

(૧૦) શોધ અને જમીને લગતી ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ની જોગવાઈઓ, આ કલમ હેઠળ શોધ અને જમીને લાગુ પડશે, જે આ સુધારાને આધિન રહેશે કે ઉપરોક્ત સંહિતાની કલમ ૧૬૫ની પેટા-કલમ (૫) એવી રીતે અમલમાં રહેશે કે જાણે "મેજિસ્ટ્રેટ" શબ્દની જગ્યાએ "કમિશનર" શબ્દ મૂકવામાં આવ્યો હોય.

(૧૧) જ્યાં યોગ્ય અધિકારી પાસે એવું માનવાનાં કારણો હોય કે કોઈ પણ વ્યક્તિએ કોઈ કરવેરાની ચૂકવણીની ચોરી કરી છે અથવા કરચોરી કરવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો છે, તો તે લેખિતમાં નોંધાવવાના કારણોસર, તેની સમક્ષ રજૂ કરાયેલી આવી વ્યક્તિના ખાતાઓ, રજિસ્ટર અથવા દસ્તાવેજો જમ કરી શકે છે અને તેની રસીદ આપશે અને આ અધિનિયમ અથવા તેના હેઠળ બનાવેલા નિયમો હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહીના સંબંધમાં જરૂરી હોય તેટલા લાંબા સમય સુધી તેને જાળવી રાખશે.

(૧૨) કમિશનર અથવા તેમના દ્વારા અધિકૃત અધિકારી કોઈપણ કરપાત્ર વ્યક્તિના વ્યવસાય પરિસરમાંથી તેમના દ્વારા અધિકૃત કોઈપણ

વ્યક્તિ દ્વારા કોઈપણ માલ અથવા સેવાઓ અથવા બંનેની ખરીદી કરી શકે છે, જેથી આવા કરપાત્ર વ્યક્તિ દ્વારા કરવેરાના ઇન્વોઇસેસ અથવા પુરવઠાના બિલના ઇશ્યૂની તપાસ કરી શકાય અને આવા અધિકારી દ્વારા આમ ખરીદેલ માલ પરત કર્યા પછી, આવી કરપાત્ર વ્યક્તિ અથવા વ્યવસાય પરિસરની પ્રભારી કોઈપણ વ્યક્તિ અગાઉ જારી કરેલા કોઈપણ કરવેરાના બિલ અથવા પુરવઠાના બિલને રદ કર્યા પછી માલ માટે ચૂકવવામાં આવેલી રકમ પરત કરશે.”

૧૩. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૭૩ નીચે મુજબ છે:

“૭૩. ચૂકવવામાં ન આવેલાં કરવેરાનું નિર્ધારણ અથવા ટૂંકી ચૂકવણી અથવા ભૂલથી રિફંડ અથવા ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ખોટો ઉપયોગ અથવા છેતરપિંડી અથવા કોઈપણ ઇરાદાપૂર્વકની ખોટી રજૂઆત અથવા તથ્યોને દબાવવા સિવાય અન્ય કોઈ કારણસર ઉપયોગ.

(૧) જો યોગ્ય અધિકારીને એવું જણાય કે કોઈ કર ચૂકવવામાં આવ્યો નથી અથવા ટૂંકા ગાળામાં ચૂકવવામાં આવ્યો નથી અથવા ભૂલથી રિફંડ કરવામાં આવ્યો છે, અથવા જ્યાં ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ખોટો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે અથવા છેતરપિંડીના કારણ

સિવાય અન્ય કોઈ કારણસર તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે અથવા કરચોરી કરવા માટે તથ્યોને જાણીજોઈને ખોટી રીતે રજૂ કરવામાં આવ્યા છે અથવા છુપાવવામાં આવ્યા છે, તો તે એવા કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિને નોટિસ આપશે કે જે આમ ચૂકવવામાં આવ્યો નથી અથવા જે એટલો ટૂંકો ચૂકવવામાં આવ્યો છે અથવા જેને રિફંડ ભૂલથી કરવામાં આવ્યો છે, અથવા જેણે ખોટી રીતે ટેક્સ ક્રેડિટનો ઉપયોગ કર્યો છે અથવા ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ઉપયોગ કર્યો છે, જેમાં તેને કારણ બતાવવાની જરૂર છે કે તેણે શા માટે રકમ ચૂકવવી જોઈએ નહીં. કલમ ૫૦ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ અને આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ બનાવેલા નિયમોની જોગવાઈઓ હેઠળ વસૂલવામાં આવતા દંડ સાથે નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ.

(૨) યોગ્ય અધિકારી આદેશ જારી કરવા માટે પેટા-કલમ (૧૦) માં નિર્દિષ્ટ સમયમર્યાદાના ઓછામાં ઓછા ત્રણ મહિના પહેલાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોટિસ જારી કરશે.

(૩) જ્યાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈ પણ સમયગાળા માટે નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોય, ત્યાં યોગ્ય અધિકારી કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિ પર નિવેદન આપી શકે છે, જેમાં કરવેરાની ચૂકવણી ન કરવામાં

આવી હોય અથવા ટૂંકા ગાળામાં ચૂકવણી કરવામાં આવી હોય અથવા ભૂલથી રિફંડ કરવામાં આવી હોય અથવા કરવેરાના ક્રેડિટનો ખોટો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય અથવા પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યા હોય તે સિવાયના સમયગાળા માટે તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય.

(૪) આવા નિવેદનની સેવા એ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવી વ્યક્તિ પર નોટિસની સેવા હોવાનું માનવામાં આવશે, તે શરતને આધિન રહેશે કે પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલા કરવેરાના સમયગાળા સિવાયના અન્ય આધારો અગાઉની સૂચનામાં ઉલ્લેખિત છે તે જ છે.

(૫) કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિ પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોટિસની સેવા પહેલાં અથવા, કેસ હોય તે રીતે, પેટા-કલમ (૩) હેઠળનું નિવેદન, કલમ ૫૦ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ સાથે યોગ્ય અધિકારી દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલા આવા કરવેરા અથવા કરની પોતાની ખાતરીના આધારે કરની રકમ ચૂકવી શકે છે અને આવી ચૂકવણીની લેખિતમાં યોગ્ય અધિકારીને જાણ કરી શકે છે.

(ક) યોગ્ય અધિકારી, આવી માહિતી પ્રાપ્ત થયા પછી, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ અથવા, કેસ હોય તે પ્રમાણે, પેટા-કલમ (૩) હેઠળ, આ રીતે ચૂકવવામાં આવેલા કરવેરાના સંબંધમાં અથવા આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અથવા તે હેઠળ બનાવેલા નિયમો હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર કોઈપણ દંડ અંગે કોઈ નોટિસ આપશે નહીં.

(ગ) જ્યાં યોગ્ય અધિકારીનો અભિપ્રાય હોય કે પેટા-કલમ (૫) હેઠળ ચૂકવવામાં આવેલી રકમ વાસ્તવમાં ચૂકવવાપાત્ર રકમ કરતાં ઓછી હોય, તો તે પેટા-કલમ (૧) માં પૂરી પાડવામાં આવેલી રકમ જે વાસ્તવમાં ચૂકવવાપાત્ર રકમ કરતાં ઓછી હોય તેના સંબંધમાં નોટિસ જારી કરવા માટે આગળ વધશે.

(ઘ) પેટા-કલમ (૧) અથવા પેટા-કલમ (૩) હેઠળ કર વસૂલવા લાયક કોઈ પણ વ્યક્તિ કારણદર્શક નોટિસ જારી કર્યાના ત્રીસ દિવસની અંદર કલમ ૫૦ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ સાથે ઉપરોક્ત કર ચૂકવે છે, તો કોઈ દંડ ચૂકવવાપાત્ર રહેશે નહીં અને ઉપરોક્ત નોટિસના સંદર્ભમાં તમામ કાર્યવાહી પૂર્ણ થઈ હોવાનું માનવામાં આવશે.

(૯) યોગ્ય અધિકારી, કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત, જો કોઈ હોય તો, ધ્યાનમાં લીધા પછી, કરવેરાની રકમ, વ્યાજ અને દસ ટકાની સમકક્ષ દંડ નક્કી કરશે.કર અથવા દસ હજાર રૂપિયા, જે પણ વધારે હોય, તે આવી વ્યક્તિ પાસેથી બાકી છે અને આદેશ જારી કરે છે.

(૧૦) યોગ્ય અધિકારી પેટા-કલમ (૯) હેઠળ નિયત તારીખથી ત્રણ વર્ષની અંદર તે નાણાકીય વર્ષ માટે વાર્ષિક વળતર રજૂ કરવા માટે આદેશ જારી કરશે, જેમાં ચૂકવેલ કર અથવા ટૂંકા ગાળાની ચૂકવણી અથવા ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ખોટો લાભ લેવામાં આવ્યો હોય અથવા તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હોય, જે ભૂલભરેલા રિફંડની તારીખથી ત્રણ વર્ષની અંદર સંબંધિત છે.

(૧૧) પેટા-કલમ (૬) અથવા પેટા-કલમ (૮) માં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, પેટા-કલમ (૯) હેઠળ દંડ ચૂકવવાપાત્ર રહેશે, જ્યાં સ્વ-મૂલ્યાંકન કરેલ કરની કોઈપણ રકમ અથવા કરવેરા તરીકે એકત્રિત કરવામાં આવેલી કોઈપણ રકમ, આવા કરની ચૂકવણીની નિયત તારીખથી ત્રીસ દિવસના સમયગાળાની અંદર ચૂકવવામાં આવી નથી.”

૧૪. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૭૪ નીચે મુજબ છે:

“૭૪. ચૂકવવામાં ન આવેલાં કરવેરાનું નિર્ધારણ અથવા ટૂંકી ચૂકવણી અથવા ભૂલથી રિફંડ અથવા ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ખોટી રીતે ઉપયોગ અથવા છેતરપિંડીના કારણે અથવા કોઈપણ ઇરાદાપૂર્વકની ખોટી રજૂઆત અથવા તથ્યોને દબાવવામાં આવે છે.

(૧) જો યોગ્ય અધિકારીને એવું જણાય કે કોઈ કર ચૂકવવામાં આવ્યો નથી અથવા ટૂંકા ગાળામાં ચૂકવવામાં આવ્યો નથી અથવા ભૂલથી પરત કરવામાં આવ્યો છે અથવા છેતરપિંડીના કારણે ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ખોટો લાભ લેવામાં આવ્યો છે અથવા તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે, અથવા કોઈ જાણીજોઈને ખોટો ખુલાસો કરવામાં આવ્યો છે અથવા કરચોરી કરવા માટે તથ્યોને છુપાવવામાં આવ્યા છે, તો તે કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિને નોટિસ આપશે જે આમ ચૂકવવામાં આવ્યો નથી અથવા જે એટલો ટૂંકો ચૂકવવામાં આવ્યો છે અથવા જેને રિફંડ ભૂલથી કરવામાં આવ્યો છે, અથવા જેણે ખોટી રીતે ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો લાભ લીધો છે અથવા તેનો ઉપયોગ કર્યો છે, જેમાં તેને નોટિસમાં ઉલ્લેખિત રકમની ચૂકવણી કેમ ન કરવી જોઈએ તેનું કારણ બતાવવાની જરૂર

પડશે. કલમ ૫૦ હેઠળ તેના પર ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ અને નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવેરાની સમકક્ષ દંડ.

(૨) યોગ્ય અધિકારી આદેશ જારી કરવા માટે પેટા-કલમ (૧૦) માં નિર્દિષ્ટ સમયમર્યાદાના ઓછામાં ઓછા છ મહિના પહેલાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોટિસ જારી કરશે.

(૩) જ્યાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈ પણ સમયગાળા માટે નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોય, ત્યાં યોગ્ય અધિકારી કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિ પર નિવેદન આપી શકે છે, જેમાં ચૂકવવામાં ન આવેલા કરવેરાની વિગતો અથવા ટૂંકા ગાળાની ચૂકવણી અથવા ભૂલથી રિફંડ અથવા ઈનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ખોટો ઉપયોગ અથવા પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવરી લેવાયેલા સમયગાળા સિવાયના સમયગાળા માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે.

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ નિવેદનની સેવા એ કલમ ૭૩ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોટિસની સેવા હોવાનું માનવામાં આવશે, જે શરતને આધિન રહેશે કે છેતરપિંડીના આધાર સિવાય, અથવા પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલા સમયગાળા સિવાયના સમયગાળા માટે,

કરચોરી કરવા માટે તથ્યોને ઇરાદાપૂર્વક ખોટી રીતે રજૂ કરવા અથવા છુપાવવા સિવાય, ઉપરોક્ત નિવેદનમાં આધાર રાખવામાં આવ્યો છે.

(૫) કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિ, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોટિસની સેવા પહેલાં, કલમ ૫૦ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ અને પંદર ટકાની સમકક્ષ દંડ સાથે કરની રકમ ચૂકવી શકે છે. યોગ્ય અધિકારી દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલા કરવેરા અથવા કરવેરાની પોતાની ખાતરીના આધારે અને આવી ચૂકવણીની લેખિતમાં યોગ્ય અધિકારીને જાણ કરવી.

(૬) યોગ્ય અધિકારી, આવી માહિતી પ્રાપ્ત થયા પછી, આ રીતે ચૂકવવામાં આવેલા કરવેરા અથવા આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અથવા તે હેઠળ બનાવેલા નિયમો હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર કોઈપણ દંડના સંદર્ભમાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈ નોટિસ આપશે નહીં.

(૭) જ્યાં યોગ્ય અધિકારીનો અભિપ્રાય હોય કે પેટા-કલમ (૫) હેઠળ ચૂકવવામાં આવેલી રકમ વાસ્તવમાં ચૂકવવાપાત્ર રકમ કરતાં ઓછી પડે છે, તો તે પેટા-કલમ (૧) માં પૂરી પાડવામાં આવેલી રકમ જે વાસ્તવમાં ચૂકવવાપાત્ર રકમ કરતાં ઓછી હોય તેના સંબંધમાં નોટિસ જારી કરવા માટે આગળ વધશે.

(૮) જ્યાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કર વસૂલવા લાયક કોઈપણ વ્યક્તિ કલમ ૫૦ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ અને પચીસ ટકાની સમકક્ષ દંડ સાથે ઉપરોક્ત કર ચૂકવે છે.નોટિસ જારી કર્યાના ત્રીસ દિવસની અંદર, ઉપરોક્ત નોટિસના સંદર્ભમાં તમામ કાર્યવાહી પૂર્ણ થઈ હોવાનું માનવામાં આવશે.

(૯) યોગ્ય અધિકારી, કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત, જો કોઈ હોય તો, ધ્યાનમાં લીધા પછી, આવી વ્યક્તિ પાસેથી બાકી કર, વ્યાજ અને દંડની રકમ નક્કી કરશે અને આદેશ જારી કરશે.

(૧૦) યોગ્ય અધિકારી પેટા-કલમ (૯) હેઠળ નિયત તારીખથી પાંચ વર્ષના સમયગાળાની અંદર તે નાણાકીય વર્ષ માટે વાર્ષિક વળતર રજૂ કરવા માટે આદેશ જારી કરશે, જેમાં ચૂકવેલ કર અથવા ટૂંકા ગાળાની ચૂકવણી અથવા ખોટી રીતે મેળવેલ અથવા ઉપયોગમાં લેવાયેલ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ ખોટી રિફંડની તારીખથી પાંચ વર્ષની અંદર સંબંધિત છે.

(૧૧) જ્યાં પેટા-કલમ (૯) હેઠળ જારી કરાયેલા આદેશ સાથે સેવા આપતી કોઈપણ વ્યક્તિ કલમ ૫૦ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ અને પચાસ ટકાની સમકક્ષ દંડ સાથે કર ચૂકવે છે.આદેશની જાણ થયાના ત્રીસ દિવસની અંદર, ઉપરોક્ત નોટિસના સંદર્ભમાં તમામ કાર્યવાહી પૂર્ણ થઈ હોવાનું માનવામાં આવશે.

સમજૂતી ૧.— કલમ ૭૩ અને આ વિભાગના હેતુઓ માટે, —

(i) "ઉપરોક્ત નોટિસના સંદર્ભમાં તમામ કાર્યવાહી" અભિવ્યક્તિમાં કલમ ૧૩૨ હેઠળની કાર્યવાહીનો સમાવેશ થતો નથી;

(૨) જ્યાં સમાન કાર્યવાહી હેઠળ કર ચૂકવવા માટે જવાબદાર મુખ્ય વ્યક્તિ અને અન્ય કેટલીક વ્યક્તિઓને નોટિસ જારી કરવામાં આવે છે, અને મુખ્ય વ્યક્તિ સામે આવી કાર્યવાહી કલમ ૭૩ અથવા કલમ ૭૪ હેઠળ પૂર્ણ થઈ છે, ત્યાં કલમ ૧૨૨, ૧૨૫, ૧૨૯ અને ૧૩૦ હેઠળ દંડ ચૂકવવા માટે જવાબદાર તમામ વ્યક્તિઓ સામેની કાર્યવાહી પૂર્ણ થઈ હોવાનું માનવામાં આવે છે.

સમજૂતી ૨.—આ કાયદાના હેતુઓ માટે, "દમન" શબ્દનો અર્થ એ છે કે હકીકતો અથવા માહિતીની બિન-ઘોષણા કે જે કરપાત્ર વ્યક્તિએ

વળતર, નિવેદન, અહેવાલ અથવા આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ બનાવેલા નિયમો હેઠળ રજૂ કરેલા અન્ય કોઈપણ દસ્તાવેજમાં જાહેર કરવી જરૂરી છે, અથવા યોગ્ય અધિકારી દ્વારા લેખિતમાં પૂછવામાં આવતા કોઈપણ માહિતી પ્રદાન કરવામાં નિષ્ફળતા.”

૧૫. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૮૩, જે આપણા હેતુ માટે સુસંગત છે, તે નીચે મુજબ છે:

“૮૩. અમુક કિસ્સાઓમાં આવકનું રક્ષણ કરવા માટે કામચલાઉ ટાંચ.

(૧) કલમ ૬૨ અથવા કલમ ૬૩ અથવા કલમ ૬૪ અથવા કલમ ૬૭ અથવા કલમ ૭૩ અથવા કલમ ૭૪ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહી પેન્ડન્સી દરમિયાન, કમિશનરનો અભિપ્રાય હોય કે સરકારી મહેસૂલના હિતનું રક્ષણ કરવાના હેતુસર આમ કરવું જરૂરી છે, તો તે લેખિત આદેશ દ્વારા કરપાત્ર વ્યક્તિની બેંક ખાતા સહિત કોઈપણ મિલકતને નિયત કરવામાં આવે તેવી રીતે કામચલાઉ રીતે જમ કરી શકે છે.

(૨) પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કરવામાં આવેલા આદેશની તારીખથી એક વર્ષનો સમયગાળો પૂરો થયા પછી આવી દરેક કામચલાઉ ટાંચની અસર બંધ થઈ જશે.”

૧૬. ઉપર ઉલ્લેખિત અધિનીયમની કલમ ૮૩નું સાદું વાંચન એ સ્પષ્ટ કરે છે કે વિધાનસભા દ્વારા સત્તાઓ કમિશનરને આપવામાં આવી છે. વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ કે સરકારી મહેસૂલના હિતના રક્ષણના હેતુ માટે, તે જરૂરી છે કે માલને કામચલાઉ રીતે જોડવો જોઈએ તે કમિશનરનો હોવો જોઈએ. કરપાત્ર વ્યક્તિના બેંક ખાતા સહિત કોઈપણ મિલકતને કામચલાઉ રીતે જોડવાના હેતુથી લેખિતમાં આદેશ પસાર કરવાની સત્તા કમિશનરને આપવામાં આવી છે. નિર્વિવાદપણે, હાથ પરના કિસ્સામાં, બેંક ખાતા તેમજ માલની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ કમિશનર દ્વારા પસાર કરવામાં આવ્યો નથી, તે જ રાજ્ય કરવેરા અધિકારી એટલે કે અહીં પ્રતિવાદી નંબર ૩ દ્વારા પસાર કરવામાં આવ્યો છે.

૧૭. નિયમોના નિયમ ૧૫૯ (૧) અનુસાર ફોર્મ નંબર જી. એસ. ટી. ડી. આર. સી.-૨૨માં કલમ ૮૩ હેઠળ મિલકતની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ નીચે મુજબ છે:

ફોર્મ જી એસ ટી ડીઆરસી-૨૨

[નિયમ ૧૫૯ (૧) જુઓ

સંદર્ભ નંબર AC/U-૪૪/STO-૧/વેલેરિયસ/૨૦૧૮-૧૯
તારીખ:૨૦/૧૧/૨૦૧૮

માટે,
સંચાલક ડો.
બેંક ઓફ બરોડા
અલકાપુરી શાખા
વડોદરા

કલમ ૮૩ હેઠળ મિલકતની કામચલાઉ ટાંચ

તે જાણ કરવા માટે છે કે મેસર્સ વેલેરિયસ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ, જે ૨૬/૧
GIDC ઔદ્યોગિક એસ્ટેટ ખાતે વ્યવસાયનું મુખ્ય સ્થળ ધરાવે છે, જેનો
નોંધણી નંબર ૨૪ AANFV ૪૧૯૧ N ૧૨ H (જી.એસ.ટી.IN/ID),
પાન:AANFV ૪૧૯૧ N એ ગુજરાત ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એક્ટ
૨૦૧૭ અને સેન્ટ્રલ ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એક્ટ ૨૦૧૭ હેઠળ
નોંધાયેલ કરપાત્ર વ્યક્તિ છે.ઉપરોક્ત વ્યક્તિ પાસેથી બાકી કર અથવા

અન્ય કોઈ રકમ નક્કી કરવા માટે ઉપરોક્ત અધિનીયમની કલમ ૬૭ હેઠળ ઉપરોક્ત કરપાત્ર વ્યક્તિ સામે કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી છે.

વિભાગ પાસે ઉપલબ્ધ માહિતી અનુસાર, મારા ધ્યાનમાં આવ્યું છે કે તે વ્યક્તિ પાસે તમારી બેંકમાં ચાલુ ખાતું નંબર ૦૧૮૮૦૨૦૦૦૦૧૦૫૫ એફ. ડી. આર. ડી. અને સી. સી. ખાતું નંબર ૦૧૮૮૦૫૦૦૦૦૦૦૮૧ ખાતું છે. મહેસૂલના હિતોનું રક્ષણ કરવા અને અધિનીયમની કલમ ૮૩ હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવા માટે, આર. આર. ભાટિયા, રાજ્ય કરવેરા અધિકારી ૧, એકમ-૪૪, વડોદરા, આથી ઉપરોક્ત ખાતા/મિલકતને કામચલાઉ રીતે જોડી દે છે.

આ વિભાગની પૂર્વ પરવાનગી વિના ઉપરોક્ત ખાતા અથવા તે જ પાન પર ઉપરોક્ત વ્યક્તિ દ્વારા સંચાલિત અન્ય કોઈપણ ખાતામાંથી ડેબિટ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. ઉપરોક્ત મિલકતનો આ વિભાગની પૂર્વ પરવાનગી વિના નિકાલ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં.

એસડી/-

(આર. આર. ભાટિયા)

રાજ્ય કરવેરા અધિકારી-૧,

યુનિટ ૪૪, વડોદરા."

૧૮. ૧, ૬૦, ૦૦૦ રૂપિયાની કિંમતના માલની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ નીચે મુજબ છે:

"જમ કરાયેલા માલસામાનની વિગતો:

મેસર્સ વેલેરિયસ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ ૨૬/૧ G I D C ઔદ્યોગિક એસ્ટેટ, કલોલ,
જિલ્લા:પંચમહાલ જીએસટીએન:૨૪ AANFV ૪૧૯૧ N ૧ ZH

સ્થળ નિરીક્ષણની પ્રક્રિયા તમારા વ્યવસાય પરિસરમાં ૨૦/૧૧/૧૮ થી હાથ ધરવામાં આવી હતી.આ સંબંધમાં, સંબંધિત અધિકારીઓ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા અન્ય વેપારીઓના વ્યવસાયિક પરિસરના નિરીક્ષણ અને સ્થળ નિરીક્ષણ દરમિયાન એ બાબતની નોંધ આવી છે કે, તમારા દ્વારા ખાતા પુસ્તકોમાં દર્શાવવામાં આવેલી ખરીદીઓમાંથી, નીચેના વેપારીઓને પ્રથમ દષ્ટિએ માત્ર બિલિંગ પ્રવૃત્તિમાં રોકાયેલા હોવાનું જાણવા મળ્યું છે.

વસ્તુઓની ભૌતિક ડિલિવરી લીધા વિના પુસ્તકોમાં વેચાતી ખરીદીનું

નિવેદન.

શ્રી. ના	કરવેરાનું નામ	જી એસ ટી નંબર	શોની ખરીદીનું કુલ મૂલ્ય	સી.જી.એસ. ટી. + S જી.એસ.ટી.
૧	ADIDEV એન્ટરપ્રાઇઝ	૨૪ HEGPS ૨૪૩૫ C ૧ ZN	૬૪૮૮૬૨૪	૧૧૬૭૯૫૪
૨	લક્ષ્મીરાજ એન્ટરપ્રાઇઝ	૨૪ GTXPS ૨૬૦૧ K ૧ Z ૩	૧૪૨૮૪૩૬૨	૨૫૭૧૧૮૩
૩	રાધેશ વેપારીઓ	૨૪ DFNPP ૯૧૮૮ F ૧ ZR	૩૩૮૭૯૧૧	૬૦૯૮૨૩
૪	રાઘવ વેપારીઓ	૨૪ APHPY ૬૨૨૬ N ૧ Z ૮	૧૭૯૭૫૬૩૮	૩૨૩૫૬૧૪
કુલ			૪૨૧૩૬૫૩૪	૭૫૮૪૫૭૫

આમ, ઉપરોક્ત ડીલરો પાસેથી તમે કરેલી ખરીદીની ટેક્સ ક્રેડિટ નકારી શકાય છે અને કર, વ્યાજ અને દંડ વસૂલવામાં આવે છે.સરકારી કરવેરાની સુરક્ષા માટે, તમારે સ્થળ નિરીક્ષણ દરમિયાન હાજર માલના ૨૪,૮૫૯૪૮૫ રૂપિયાના સૂચિત બાકી નીકળતી રકમ સામે ૧૬૦૦૦૦૦૦ રૂપિયાનો માલનો જથ્થો જાળવી રાખવો પડશે.માલનો ઉપરોક્ત જથ્થો કામચલાઉ રીતે જમ કરવામાં આવ્યો છે.

સ્થળ:કાલોલ

એસડી/-

તારીખ:૨૭/૧૧/૨૦૧૮

(R.R.Bhatiya)

રાજ્ય કરવેરા અધિકારી-૧

એકમ-૬, વડોદરા "

૧૯. હવે અમે રાજ્યના કરવેરા કમિશનર દ્વારા અધિનીયમની કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ ટાંચની તેમની સત્તા સોંપતા આદેશની તપાસ કરીશું:(૧) નાયબ કમિશનર (૨) સહાયક કમિશનર અને (૩) રાજ્ય કરવેરા અધિકારી.આ હુકમ નીચે પ્રમાણે છે:

આદેશ

રાજ્ય કરવેરાના કમિશનર દ્વારા,

ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ

તારીખ ૧૫ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮

સંખ્યા જીએસએલ/એસ. ૫ (૧)/એસ. ૮૩/બી. ૧૪

ગુજરાત ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એક્ટ, ૨૦૧૭ હેઠળ યોગ્ય

અધિકારીઓની નિમણૂક

ગુજરાત ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એક્ટ, ૨૦૧૭ની કલમ ૨ની કલમ (૯૧) સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ પની પેટા-કલમ દ્વારા મને આપવામાં આવેલી સત્તાનો ઉપયોગ કરીને અને તે હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમો હેઠળ, હું નીચેની અનુસૂચિની કલમ (૨) માં ઉલ્લેખિત અને ઉપરોક્ત અનુસૂચિની કોલમ (૩) માં સંબંધિત એન્ટ્રીમાં ઉલ્લેખિત અધિનિયમની વિવિધ કલમો હેઠળ કલમ ૨ની કલમ (૯૧) માં વ્યાખ્યાયિત કર્યા મુજબ યોગ્ય અધિકારી દ્વારા આ અધિનિયમ હેઠળ અમલ કરવાના કાર્યો તેના કોલમ (૪) માં સંબંધિત એન્ટ્રીમાં ઉલ્લેખિત યોગ્ય અધિકારીઓને સોંપી દઉં છું. જ્યાં સુધી તેની સામે ચોક્કસ અધિકારક્ષેત્રનો ઉલ્લેખ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી સોંપેલ કાર્ય માત્ર તેમના અધિકારક્ષેત્રમાં જ કરવામાં આવશે.

અનુસૂચિ-એ

એસ. આઈ. નં.	વિભાગ	સોંપેલ કાર્યો	યોગ્ય અધિકારીની નિમણૂક
‘(૧)	‘(૨)	‘(૩)	‘(૪)
૧	૮૩	અમુક કિસ્સાઓમાં આવકનું રક્ષણ કરવા માટે કામચલાઉ ટાંચ	નાયબ કમિશનર, સહાયક કમિશનર, રાજ્ય કરવેરા અધિકારી

એસડી/-

(પી. ડી. વાઘેલા)

રાજ્ય કરવેરાના કમિશનર

ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.”

૨૦. પ્રથમ અને મુખ્ય પ્રશ્ન જેનો જવાબ આપવાની જરૂર છે તે એ છે કે શું કમિશનર ઉપરોક્ત આદેશના આધારે તેમની સત્તા સોંપી શક્યા હોત.સુશ્રી મહેતા, વિદ્વાન એ. જી. પી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૫ પર આધાર રાખવા માંગે છે.રાજ્ય જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૫ નીચે મુજબ વાંચે છે:

“૫. અધિકારીઓની સત્તાઓ

(૧) કમિશનર લાદી શકે તેવી શરતો અને મર્યાદાઓને આધિન, રાજ્ય કરવેરાનો અધિકારી આ અધિનિયમ હેઠળ તેમને આપવામાં આવેલી અથવા લાદવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકે છે અને ફરજો બજાવી શકે છે અને આ અધિનિયમ હેઠળ તેમને આપવામાં આવેલી અથવા લાદવામાં આવેલી ફરજો બજાવી શકે છે.

(૨) રાજ્ય કરવેરાનો અધિકારી આ અધિનિયમ હેઠળ રાજ્ય કરવેરાના અન્ય કોઈ અધિકારીને આપવામાં આવેલી અથવા લાદવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરી શકે છે અને ફરજો બજાવી શકે છે, જે તેને આધીન છે.

(૩) કમિશનર, આ માટે તેમના દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવેલી શરતો અને મર્યાદાઓને આધીન રહીને, તેમની સત્તા તેમના ગૌણ હોય તેવા અન્ય કોઈપણ અધિકારીને સોંપી શકે છે.

(૪) આ કલમમાં કંઈપણ સમાવિષ્ટ હોવા છતાં, અપીલ સત્તાધિકારી રાજ્ય કરવેરાના અન્ય કોઈ અધિકારીને આપવામાં આવેલી અથવા

લાદવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરશે નહીં અને ફરજો બજાવશે નહીં."

૨૧. શ્રીમતી મહેતાના જણાવ્યા અનુસાર, અધિનિયમની કલમ ૫ (૩) ના આધારે, કમિશનરને તેની સત્તા અન્ય કોઈપણ અધિકારીને સોંપવાની સત્તા છે જે તેને ગોણ છે.

૨૨. ત્યારબાદ શ્રીમતી મહેતાએ ગુજરાત ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એક્ટ, ૨૦૧૭ની કલમ ૨ (૨૪) અને ૨ (૨૫) હેઠળ અનુક્રમે વ્યાખ્યાયિત "કમિશનર" અને "કમિશનર ઇન ધ બોર્ડ" ની બે વ્યાખ્યાઓ તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું હતું.બે વ્યાખ્યાઓ નીચે મુજબ વાંચે છે:

"૨(૨૪).કમિશનર એટલે કલમ ૩ હેઠળ નિયુક્ત રાજ્ય કરપેરાના કમિશનર અને તેમાં કલમ ૩ હેઠળ નિયુક્ત મુખ્ય કમિશનર અથવા રાજ્ય કરપેરાના મુખ્ય કમિશનરનો સમાવેશ થાય છે.

"૨(૨૫). "બોર્ડમાં કમિશનરનો અર્થ "કેન્દ્રીય માલ અને સેવા કર અધિનિયમની કલમ ૧૬૮માં ઉલ્લેખિત કમિશનર" થાય છે.

૨૩. ત્યારબાદ શ્રીમતી મહેતાએ ગુજરાત ગુડ્સ એન્ડ સર્વિસ ટેક્સ એક્ટ, ૨૦૧૭ (ટૂંકમાં, જીજીએસટી એક્ટ, ૨૦૧૭) ની કલમ ૧૬૭ તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું હતું, જે સત્તાના હસ્તાંતરણના સંદર્ભમાં છે.જી. જી. એસ. ટી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૧૬૭ નીચે મુજબ છે:

“કમિશનર, સૂચના દ્વારા નિર્દેશ આપી શકે છે કે, સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી હોય તેવી શરતો, જો કોઈ હોય તો, આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈપણ સત્તાધિકારી અથવા અધિકારી દ્વારા ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવી કોઈપણ શક્તિનો ઉપયોગ અન્ય સત્તાધિકારી અથવા અધિકારી દ્વારા પણ કરી શકાય છે, જે આવી સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી શકે છે.”

૨૪. છેલ્લે, શ્રીમતી મહેતાએ આ કોર્ટનું ધ્યાન જી. જી. એસ. ટી. ૨૦૧૭ની કલમ ૧૬૮ તરફ દોર્યું હતું.જી. જી. એસ. ટી., ૨૦૧૭ની કલમ ૧૬૮ નીચે મુજબ છે:

“૧૬૮. સૂચનાઓ અથવા નિર્દેશો જારી કરવાની સત્તા.કમિશનર, જો તે આ કાયદાના અમલીકરણમાં એકરૂપતાના હેતુ માટે આવું કરવું જરૂરી અથવા અનુકૂળ માને તો, રાજ્ય કરવેરા અધિકારીઓને તે યોગ્ય લાગે તેવા આદેશો, સૂચનાઓ અથવા નિર્દેશો જારી કરી શકે છે અને તે પછી આવા તમામ અધિકારીઓ અને આ કાયદાના અમલીકરણમાં કાર્યરત

અન્ય તમામ વ્યક્તિઓ આવા આદેશો, સૂચનાઓ અથવા નિર્દેશોનું પાલન કરશે અને તેનું પાલન કરશે.

૨૫. શ્રીમતી મહેતાએ રજૂઆત કરી હતી કે રાજ્ય જી. એસ. ટી. અધિનિયમની ઉપરોક્ત જોગવાઈઓના આધારે, રાજ્ય કરવેરાના કમિશનરને રાજ્ય જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૮૩ હેઠળ તેમની કામચલાઉ ટાંચની સત્તા સોંપવાની સત્તા આપવામાં આવી હોવાનું કહી શકાય.

૨૬. આ તબક્કે, કેન્દ્રીય જી. એસ. ટી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કેટલીક જોગવાઈઓ પર ધ્યાન આપવું જરૂરી છે.સી. જી. એસ. ટી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૨ (૨૪) "કમિશનર" ને નીચે પ્રમાણે વ્યાખ્યાયિત કરે છે:

""કમિશનર એટલે કલમ ૩ હેઠળ નિયુક્ત રાજ્ય કરવેરાના કમિશનર અને તેમાં કલમ ૩ હેઠળ નિયુક્ત મુખ્ય કમિશનર અથવા રાજ્ય કરવેરાના મુખ્ય કમિશનરનો સમાવેશ થાય છે.

૨૭. સી. જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૨ (૨૫) "બોર્ડમાં કમિશનર" ને નીચે પ્રમાણે વ્યાખ્યાયિત કરે છે:

“૨(૨૫) “બોર્ડમાં કમિશનર એટલે “કલમ ૧૬૮માં ઉલ્લેખિત કમિશનર;”

૨૮. સી. જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૮૩ એ રાજ્ય જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૮૩ની સમાન સામગ્રી છે. સત્તાઓના હસ્તાંતરણના સંદર્ભમાં સી. જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૧૬૭ નીચે મુજબ છે:

“૧૬૭. સત્તાઓની સોંપણી.— કમિશનર, સૂચના દ્વારા નિર્દેશ આપી શકે છે કે, સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી હોય તેવી શરતો, જો કોઈ હોય તો, આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈપણ સત્તાધિકારી અથવા અધિકારી દ્વારા ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવી કોઈપણ શક્તિનો ઉપયોગ અન્ય સત્તાધિકારી અથવા અધિકારી દ્વારા પણ કરી શકાય છે, જે આવી સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવી શકે છે.”

૨૯. સી. જી. એસ. ટી. અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૧૬૮ નીચે મુજબ છે:

“૧૬૮. (૧) બોર્ડ, જો તે આ કાયદાના અમલીકરણમાં એકરૂપતાના હેતુ માટે આવું કરવું જરૂરી અથવા સમીચીન માને તો, કેન્દ્રીય કરવેરા અધિકારીઓને તે યોગ્ય લાગે તેવા આદેશો, સૂચનાઓ અથવા નિર્દેશો

જારી કરી શકે છે અને તે પછી આવા તમામ અધિકારીઓ અને આ કાયદાના અમલીકરણમાં કાર્યરત અન્ય તમામ વ્યક્તિઓ આવા આદેશો, સૂચનાઓ અથવા નિર્દેશોનું પાલન કરશે અને તેનું પાલન કરશે.

(૨) કલમ ૨ની કલમ (૯૧), કલમ પની પેટા-કલમ (૩), કલમ ૨પની પેટા-કલમ (૯) ની કલમ (બી), કલમ ૩પની પેટા-કલમ (૩) અને (૪), કલમ ૩૭ની પેટા-કલમ (૧), કલમ ૩૮ની પેટા-કલમ (૨), કલમ ૩૯ની પેટા-કલમ (૬), કલમ ૬૬ની પેટા-કલમ (પ), કલમ ૧૪૩ની પેટા-કલમ (૧), કલમ ૧૫૧ની પેટા-કલમ (૧), કલમ ૧૫૮ની પેટા-કલમ (૩) ની કલમ (૧) અને કલમ ૧૬૭ નો અર્થ બોર્ડમાં નિયુક્ત કમિશનર અથવા સંયુક્ત સચિવ થશે અને આવા કમિશનર અથવા સંયુક્ત સચિવ બોર્ડની મંજૂરી સાથે ઉપરોક્ત કલમોમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરશે.”

૩૦. રાજ્ય જી. એસ. ટી. અધિનિયમ અને સી. જી. એસ. ટી. ની જોગવાઈઓની સરખામણી સૂચવે છે કે બંને વચ્ચે મોટો તફાવત છે. સી. જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૧૬૮ (૨) સ્પષ્ટ કરે છે કે કલમ પની પેટા-કલમ (૩) માં નિર્દિષ્ટ કમિશનરનો અર્થ બોર્ડમાં નિયુક્ત કમિશનર અથવા સંયુક્ત સચિવ થશે અને આવા કમિશનર અથવા સંયુક્ત સચિવ બોર્ડની મંજૂરી સાથે ઉપરોક્ત

કલમમાં નિર્દિષ્ટ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરશે.આમ, વિશિષ્ટતા એ છે કે જ્યાં સુધી સી. જી. એસ. ટી. અધિનિયમની વાત છે, ત્યાં સુધી અધિનિયમની કલમ ૫ (૩) હેઠળ પ્રતિનિધિમંડળની સત્તા બોર્ડમાં કમિશનર પાસે છે, કેન્દ્રીય કરવેરાના કમિશનર પાસે નહીં. જ્યારે કે, જ્યાં સુધી રાજ્ય જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૫ (૩) નો સંબંધ છે, કમિશનર રાજ્ય કરવેરાના કમિશનર હશે. જો સી. જી. એસ. ટી. કાયદાની જોગવાઈઓ વર્તમાન કેસની હકીકતોને લાગુ પડી હોત, તો રાજ્ય કરવેરા કમિશનરે કલમ ૮૩ની પોતાની સત્તા ગૌણ અધિકારીઓને સોંપતા આદેશને રદ કરવામાં કોઈ મુશ્કેલી ન પડી હોત.જોકે, એવું જણાય છે કે જ્યાં સુધી રાજ્ય જી. એસ. ટી. કાયદાની વાત છે, ત્યાં સુધી અધિનિયમની કલમ ૫ (૩) માં કમિશનર રાજ્ય કરવેરાના કમિશનર હશે અને તે જ રીતે અધિનિયમની કલમ ૧૬૭ અને ૧૬૮માં અનુક્રમે કમિશનર રાજ્ય કરવેરાના કમિશનર પણ હશે.

૩૧. સત્તાની સોંપણી એ પ્રતિનિધિ બનાવવાનું અથવા સોંપવાનું કાર્ય છે. તેનો સામાન્ય રીતે અર્થ એ થાય છે કે જે વ્યક્તિ પ્રતિનિધિમંડળને સત્તા આપે છે તેના દ્વારા સત્તાઓનું વિભાજન અને એવી વસ્તુઓ કરવાની સત્તા પ્રદાન કરવી કે જે અન્યથા તે વ્યક્તિએ જાતે જ કરવી પડશે.બ્લેક્સ લો ડિક્શનરીમાં પ્રતિનિધિમંડળને "એજન્ટ અથવા પ્રતિનિધિ તરીકે કામ કરવા માટે બીજાને સશક્ત કરીને બીજાને સત્તા સોંપવાની ક્રિયા" તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યું

છે.પી. રામનાથ ઐયરના ધ લો લેક્સિકોનમાં, "પ્રતિનિધિમંડળ" એ પ્રતિનિધિ બનાવવાનું અથવા નિયુક્ત કરવાનું કાર્ય છે.પ્રતિનિધિમંડળનો અર્થ સામાન્ય રીતે પ્રતિનિધિમંડળને મંજૂરી આપનાર વ્યક્તિ દ્વારા સત્તાઓનું વિભાજન થાય છે, પરંતુ તેનો અર્થ એ પણ થાય છે કે જે વસ્તુઓ અન્યથા તે વ્યક્તિએ જાતે જ કરવી પડશે તે કરવા માટે સત્તા પ્રદાન કરવી.ગ્વાલિયર રેયોન સિલ્ક મેન્યુફેક્ચરિંગ (ડબલ્યુ. વી. જી.) કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ ધ આસિસ્ટન્ટ કમિશનર ઓફ સેલ્સ ટેક્સ એન્ડ અદર્સ [૧૯૭૪ (૪) એસ. સી. સી. ૯૮] માં ન્યાયમૂર્તિ મેથ્યુએ પ્રતિનિધિમંડળના ખ્યાલની સંક્ષિપ્ત ચર્ચા કરી છે.ફકરો ૩૭ નીચે પ્રમાણે વાંચે છે:

"૩૭. ... પ્રતિનિધિમંડળ એટલે એક વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના જૂથમાંથી બીજાને સત્તા સંપૂર્ણ રીતે સોંપવી અથવા તેનું હસ્તાંતરણ કરવું નહીં.પ્રતિનિધિમંડળને વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના સમૂહ દ્વારા, તે વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના સમૂહમાં રહેતી સત્તાનો ઉપયોગ અન્ય વ્યક્તિ અથવા વ્યક્તિઓના સમૂહને સોંપવા તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરી શકાય છે, જેમાં અનુદાન આપનાર અથવા પ્રતિનિધિ પાસે રદ કરવાની અથવા સુધારવાની સંપૂર્ણ સત્તા બાકી છે.આની અસરોને સમજવી મહત્વપૂર્ણ છે, કારણ કે, વિચારોની ઘણી મૂંઝવણ કમનસીબે એવું ધારીને પરિણમી છે કે પ્રતિનિધિમંડળમાં સત્તાનો સંપૂર્ણ ત્યાગ અથવા

નાબૂદી સામેલ છે અથવા તેમાં સામેલ હોઈ શકે છે.આ વ્યાખ્યા દ્વારા બાકાત છે.પ્રતિનિધિમંડળમાં ઘણીવાર બીજાને વિવેકાધીન સત્તા આપવાનો સમાવેશ થાય છે, પરંતુ આવી સત્તા સંપૂર્ણપણે વ્યુત્પન્ન છે.અંતિમ સત્તા હંમેશા પ્રતિનિધિમાં રહે છે અને તેનો ક્યારેય ત્યાગ થતો નથી.”

૩૨. સામાન્ય નિયમ તરીકે, વ્યક્તિ પાસે જે પણ કરવાની સત્તા હોય, તે એજન્ટના માધ્યમથી કરી શકે છે.આ વ્યાપક નિયમ એ સિદ્ધાંતની કામગીરી દ્વારા મર્યાદિત છે કે પ્રત્યાયોજિત સત્તાને ફરીથી નિયુક્ત કરી શકાતી નથી, પ્રત્યાયોજિત સત્તાનું પુનઃ પ્રત્યાયોજન થઈ શકે નહીં. વિવેકબુદ્ધિ સાથે સંકળાયેલ કાર્ય કરવા માટે પ્રતિનિધિનું નામકરણ સૂચવે છે કે પ્રતિનિધિની પસંદગી તેની વિશિષ્ટ કુશળતા અને તેનામાં વિશ્વાસને કારણે કરવામાં આવી હતી અને એવી ધારણા છે કે તેણે આ કાર્ય જાતે કરવું જરૂરી છે અને તે તેની સત્તાને ફરીથી સોંપી શકતો નથી.એક સામાન્ય નિયમ તરીકે, "જો કાયદો નિર્દેશ આપે છે કે અમુક કૃત્યો ચોક્કસ રીતે અથવા અમુક વ્યક્તિઓ દ્વારા કરવામાં આવશે, તો નિર્દિષ્ટ કરતાં અન્ય કોઈપણ રીતે અથવા નામ આપવામાં આવેલા લોકોમાંથી એક સિવાય અન્ય કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા તેમનું પ્રદર્શન પરોક્ષ રીતે પ્રતિબંધિત છે.સામાન્ય રીતે, સંસદ દ્વારા વહીવટી અંગને સોંપવામાં આવેલી વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ તે સંસ્થા દ્વારા જ થવો જોઈએ.તે જ સમયે, તે કાયદાની

સ્થાયી સ્થિતિ છે કે "પ્રતિનિધિમંડળ બિન-સત્તાવાદી પ્રતિનિધિમંડળ" કહેવતને ખૂબ દૂર ન ધકેલી દેવી જોઈએ. આ ઉક્તિ કાયદાના શાસનનો સમાવેશ કરતી નથી. તે કાનૂનના નિર્માણનો નિયમ અથવા સત્તા પ્રદાન કરતા અન્ય સાધનને સૂચવે છે. પ્રથમ દૃષ્ટિએ, કોઈ પણ સત્તાધિકારીને કાયદા દ્વારા આપવામાં આવેલી વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ તે સત્તાધિકારી દ્વારા કરવાનો હેતુ છે અને અન્ય કોઈ દ્વારા નહીં. જો કે, કાયદાની ભાષા, અવકાશ અથવા ઉદ્દેશ્યમાં કોઈપણ વિરોધાભાસી સંકેતો દ્વારા હેતુને નકારવામાં આવી શકે છે. જે બાંધકામ કાયદાના હેતુ અને ઉદ્દેશને શ્રેષ્ઠ રીતે પ્રાપ્ત કરશે તે અપનાવવું જોઈએ.

૩૩. આ તબક્કે, ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે શ્રીમતી મહેતા દ્વારા રજૂ કરાયેલી રજૂઆત સાથે વ્યવહાર કરી શકીએ છીએ કે કાયદાના કલમ ૬૭ હેઠળ કાર્યવાહીની પેન્ડન્સીને કારણે અધિનિયમની કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. શ્રીમતી મહેતાની રજૂઆત એ છે કે અધિનિયમની કલમ ૬૭ નિરીક્ષણ, શોધ અને જમીની સત્તા પ્રદાન કરે છે. જ્યાં સંયુક્ત કમિશનરના હોદ્દાથી નીચે ન હોય તેવા યોગ્ય અધિકારી પાસે એવું માનવાનું કારણ હોય કે કરપાત્ર વ્યક્તિએ માલ અથવા સેવાઓના પુરવઠા અથવા બંને અથવા હાથમાં રહેલા માલના જથ્થાને લગતા કોઈપણ વ્યવહારને દબાવી દીધો છે, અથવા અધિનિયમ ૨૦૧૭ હેઠળ કરચોરી કરવા માટે અધિનિયમની કોઈપણ જોગવાઈઓ અથવા તે હેઠળ બનાવેલા નિયમોનું

ઉદ્ધંધન કર્યું છે, તો સંયુક્ત કમિશનરના હોદ્દાથી નીચે ન હોય તેવા આવા યોગ્ય અધિકારી રાજ્ય કરના અન્ય કોઈ પણ અધિકારીને કરપાત્ર વ્યક્તિ અથવા માલના પરિવહનના વ્યવસાયમાં રોકાયેલા વ્યક્તિઓ અથવા વેરહાઉસ અથવા ગોડાઉનના માલિક અથવા સંચાલક અથવા કોઈપણ વ્યવસાયના સ્થળોનું નિરીક્ષણ કરવા માટે લેખિતમાં અધિકૃત કરી શકે છે. અન્ય જગ્યાએ.શ્રીમતી મહેતાના જણાવ્યા અનુસાર, જો આખરે, નિરીક્ષણ, તપાસ અને જમીની સમગ્ર ક્વાયટ અધિકૃત વ્યક્તિ દ્વારા હાથ ધરવામાં આવે છે, તો આવા અધિકૃત અધિકારીને હંમેશા કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ પસાર કરવાની સત્તા સોંપવામાં આવી શકે છે, જો અધિકૃત અધિકારીનો અભિપ્રાય હોય કે સરકારી મહેસૂલના હિતના રક્ષણના હેતુ માટે આવું કરવું જરૂરી છે.અમને ડર છે કે અમે આ દલીલ સ્વીકારવાની સ્થિતિમાં નથી.

૩૪. પ્રથમ અને સૌથી મહત્વની બાબત જે નોંધવાની જરૂર છે તે એ છે કે કલમ ૬૭ ના હેતુ માટે પણ સંતોષ યોગ્ય અધિકારીનો હોવો જોઈએ જે સંયુક્ત કમિશનરના હોદ્દાથી ઓછો ન હોય.જો સંયુક્ત કમિશનરના હોદ્દાથી નીચે ન હોય તેવા યોગ્ય અધિકારી પાસે એવું માનવાનાં કારણો હોય કે કરપાત્ર વ્યક્તિએ અધિનિયમ, ૨૦૧૭ અથવા નિયમોની કોઈપણ જોગવાઈઓનું ઉદ્ધંધન કર્યું છે, તો આવા સંજોગોમાં, તે લેખિતમાં અન્ય કોઈપણ અધિકારીને નિરીક્ષણ, તપાસ અને જમી હાથ ધરવા માટે અધિકૃત કરી શકે છે.તેથી, જ્યારે કોઈ અધિકૃત

અધિકારી નિરીક્ષણ, તપાસ અને જમી કરે છે, ત્યારે તે માત્ર સંયુક્ત કમિશનરના હોદ્દાથી નીચે ન હોય તેવા યોગ્ય અધિકારી દ્વારા નોંધાયેલા અથવા પ્રાપ્ત સંતોષના આધારે હોય છે.અધિકૃત અધિકારી માત્ર તે આદેશનો અમલ અથવા અમલ કરી રહ્યા છે જે અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૬૭ના હેતુ માટે સંયુક્ત કમિશનરના હોદ્દાથી નીચે ન હોય તેવા યોગ્ય અધિકારી દ્વારા પસાર થઈ શકે છે.

૩૫. હાથ પરના કેસમાં, કલમ ૮૩ એ સ્પષ્ટપણે સ્પષ્ટ કરે છે કે તે કમિશનરનો અભિપ્રાય છે જે સુસંગત છે.વિધાનસભાએ કમિશનરને આ સત્તા આપવાનું યોગ્ય માન્યું છે.શું વિધાનસભા દ્વારા કમિશનરને આપવામાં આવેલી આવી સત્તા અધિનિયમની કલમ ૨ની કલમ ૧૯ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ પની પેટા-કલમ (૩) અને તે હેઠળ ઘડવામાં આવેલા નિયમો હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને પસાર કરવામાં આવેલા ૧૫મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮ના આદેશના આધારે ઉપર ઉલ્લેખિત ત્રણ ગૌણ અધિકારીઓને સોંપી શકાતી હતી.અમારા મતે, જવાબ નકારાત્મક હોવો જોઈએ.રાજ્ય કરવેરા કમિશનરે ૧૫મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૫ના રોજ પસાર કરેલા કલમ ૮૩ હેઠળ પોતાની સત્તા ગૌણ અધિકારીઓને સોંપવાના આદેશને કોઈ ચોક્કસ પડકાર નથી, તેમ છતાં અમારો મત છે કે આવા આદેશના આધારે, કામચલાઉ ટાંચના આવા વિવાદિત આદેશનો બચાવ કરી શકાતો નથી.

૩૬. હવે અમે આ બાબતને અલગ ઢ્રષ્ટિકોણથી તપાસવાનો પ્રસ્તાવ મૂકીએ છીએ.ચાલો હમણાં માટે એ આધાર પર આગળ વધીએ કે અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૨ની કલમ ૯૧ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ પની પેટા-કલમ (૩) ના આધારે ત્રણ ગોણ અધિકારીઓને અધિનિયમની કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ ટાંચની તેમની સત્તા સોંપવાની સત્તા કમિશનરની સત્તામાં હતી.કલમ ૮૩ એ અભિપ્રાય વિશે વાત કરે છે જે સરકારી મહેસૂલના હિતના રક્ષણના હેતુ માટે રચવો જરૂરી છે.રચવામાં આવનાર સત્તામંડળનો કોઈપણ અભિપ્રાય વસ્તુનિષ્ઠ પરીક્ષણને આધિન નથી.આ ભાષા સત્તાવાર તપાસની સુસંગતતા માટે કોઈ જગ્યા છોડતી નથી કે જેના આધારે સત્તાધિકારી પોતાનો અભિપ્રાય ઘડવામાં કાર્ય કરી શકે છે.પરંતુ, તે જ સમયે, એવી સામગ્રી હોવી જોઈએ કે જેના આધારે સત્તાધિકારી પોતાનો અભિપ્રાય બનાવી શકે કે સરકારી આવકના હિતોનું રક્ષણ કરવા માટે માલ અથવા બેંક ખાતાની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ આપવો જરૂરી બની ગયો છે.સંબંધિત સામગ્રીનું અસ્તિત્વ એ અભિપ્રાયની રચના માટેની પૂર્વ શરત છે."મે" શબ્દનો ઉપયોગ માત્ર વિવેકબુદ્ધિ જ નહીં, પરંતુ સરકારી આવકના હિતનું રક્ષણ કરવા માટે કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ પસાર કરવાની જરૂરિયાત ઊભી થઈ છે તે ધ્યાનમાં લેવાની જવાબદારી પણ સૂચવે છે.તેથી, કમિશનર દ્વારા રચવામાં આવેલો અભિપ્રાય અથવા સોંપવામાં આવેલ સત્તાધિકારી દ્વારા કેસ લેવાનો અભિપ્રાય કાલ્પનિક આધાર પર, ઈચ્છાશીલ વિચારસરણી પર ન હોઈ શકે, ભલે તે ગમે તેટલું પ્રશંસનીય હોય.આ પ્રકારનો

અભ્યાસક્રમ કાયદામાં અસ્વીકાર્ય છે.પુનરાવર્તનની કિંમત પર, અભિપ્રાયની રચના, વ્યક્તિલક્ષી હોવા છતાં, કેટલીક વિશ્વસનીય સામગ્રી પર આધારિત હોવી જોઈએ જે જાહેર કરે છે કે જે સરકારી આવકના હિતના રક્ષણના હેતુથી માલ અથવા બેંક ખાતાને કામચલાઉ રીતે જોડવા માટે જરૂરી છે.વાજબી માન્યતાની વૈધાનિક જરૂરિયાત નાગરિકને હેરાન કરનારી કાર્યવાહીથી બચાવવાની છે.""માન્યતા" એ હકીકતને સાચી તરીકે સ્વીકારવાની માનસિક ક્રિયા છે, તેથી, કોઈ પણ હકીકત વિના, કોઈ માન્યતા બનાવી શકાતી નથી.તે પણ એટલું જ સાચું છે કે આ કાયદા હેઠળ સત્તાધિકારીએ તેની માન્યતાના કારણો જણાવવા જરૂરી નથી.પરંતુ જો તેને પડકારવામાં આવે કે તેની પાસે માનવાનું કોઈ કારણ નથી, તો તે કિસ્સામાં તેણે તે સામગ્રી જાહેર કરવી જોઈએ કે જેના પર તેની માન્યતા રચવામાં આવી હતી, જેમ કે સર્વોચ્ચ કોર્ટ શેઓનાથ સિંહના કેસમાં [એ. આઈ. આર. ૧૯૭૧ એસ. સી. ૨૪૫૧] એવું માન્યું છે કે, કોર્ટ એ સામગ્રીની તપાસ કરી શકે છે કે શું એક પ્રામાણિક અને વાજબી વ્યક્તિ આવી સામગ્રી પર તેની વાજબી માન્યતાને આધારે આધાર આપી શકે છે કે કેમ, જો કે માન્યતા માટેના કારણોની પર્યાપ્તતાની કોર્ટ દ્વારા તપાસ કરી શકાતી નથી.આ કેસમાં, પ્રતિવાદીઓ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એ. જી. પી. શ્રીમતી મહેતાએ ખૂબ જ વાજબી રીતે રજૂઆત કરી હતી કે માત્ર કામચલાઉ ટાંચના વિવાદિત આદેશમાં કોઈ કારણ નથી, પરંતુ મૂળ ફાઇલમાં એવું કંઈ નથી કે જેના આધારે આ કોર્ટ સત્તાધિકારી દ્વારા રચાયેલી માન્યતાની વાસ્તવિકતાની ખાતરી કરવાની

સ્થિતિમાં હોય."જરૂરી" શબ્દનો અર્થ થાય છે અનિવાર્ય, આવશ્યક; અનિવાર્યપણે આવશ્યક, ઉપયોગી, આકસ્મિક અથવા અનુકૂળ; આવશ્યક; અનિવાર્ય; અન્યથા બનવું અશક્ય; ટાળવું નહીં; અનિવાર્ય."જરૂરી" શબ્દનો અર્થ તે જોડાણમાં થવો જોઈએ જેમાં તેનો ઉપયોગ થાય છે.સત્તામંડળ દ્વારા અભિપ્રાયની રચના એ રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીના સંદર્ભમાં મગજના તીવ્ર ઉપયોગને પ્રતિબિંબિત કરવી જોઈએ કે માલ અથવા બેંક ખાતા અથવા અન્ય વસ્તુઓની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ આપવો જરૂરી બની ગયો હતો જે અધિનિયમ હેઠળની કોઈપણ કાર્યવાહી માટે ઉપયોગી અથવા સુસંગત હોઈ શકે છે.ભીખુભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ પટેલ અને અન્યો વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્ય A I R ૨૦૦૮ S C C ૧૭૭૧].

૩૭. જે. જયલલીતા વિરુદ્ધ યુ. ઓ. આઈ. [એ. આઈ. આર. ૧૯૯૯ એસ. સી. ૧૯૧૨] માં, સુપ્રીમ કોર્ટે ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ, ૧૯૮૮ની કલમ ૩ (૧) માં "જરૂરી હોય તેટલું" અભિવ્યક્તિનો અર્થઘટન કરતી વખતે, જે રાજ્ય સરકારને આવા વિસ્તાર અથવા વિસ્તારો માટે અથવા આવા કેસ અથવા કેસોના જૂથ માટે કાયદા હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનાઓની સુનાવણી માટે જરૂરી હોય તેટલા વિશેષ ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરવાની વિવેકબુદ્ધિ આપે છે, એવું નિરીક્ષણ કર્યું હતું:

"વિધાનસભાએ તેને સરકારની વિવેકબુદ્ધિ પર છોડવી પડી હતી કારણ કે તે જરૂરિયાત જાણવાની વધુ સારી સ્થિતિમાં હશે. વધુમાં, સરકારને આપવામાં આવેલી વિવેકબુદ્ધિ નિરપેક્ષ નથી. તે "વૈધાનિક જવાબદારી અથવા ફરજની પ્રકૃતિ" માં છે. આ એવી જરૂરિયાત છે જેના કારણે સરકાર દ્વારા સત્તાનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી બનશે. ક્યારે જરૂરિયાત ઊભી થશે અને કયા પ્રકારની અનિશ્ચિતતા છે તે અંગે વિધાનસભા "જરૂરિયાત" ના માર્ગદર્શન સિવાય અન્ય કોઈ માર્ગદર્શિકા નિર્ધારિત કરી શકી ન હોત. ખરેખર આ જ કારણ છે કે વિધાનસભાએ સરકારને વિવેકબુદ્ધિ પ્રદાન કરતી વખતે એવી જોગવાઈ કરી છે કે સરકાર જરૂરી હોય તેટલા વિશેષ ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરશે. અમારા મતે "જે જરૂરી હોય તે" શબ્દો એ માર્ગદર્શિકા છે જે મુજબ સરકારે ઝડપી સુનાવણીના ઉદ્દેશ્યને પ્રાપ્ત કરવા માટે તેની વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવો પડશે. "જરૂરી" શબ્દનો અર્થ થાય છે જે અનિવાર્ય, જરૂરી અથવા આવશ્યક છે.

૩૮. બેરિયમ કેમિકલ્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ કંપની લો બોર્ડ [એ. આઈ. આર. ૧૯૬૭ એસ. સી. ૨૯૫] માં, સર્વોચ્ચ કોર્ટે કેટલાક અંગ્રેજી અને ભારતીય સત્તામંડળોની વિચારણા પર ધ્યાન દોર્યું હતું કે અભિવ્યક્તિઓ "સંતુષ્ટ છે", "અભિપ્રાયની છે" અને "માનવાનું કારણ છે" વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ સૂચવે છે, જો કે તે સાચું છે કે સત્તાનું સ્વરૂપ તમામ સંબંધિત જોગવાઈઓની વિચારણાની

સંપૂર્ણતા પર નક્કી કરવું પડશે.સર્વોચ્ચ કોર્ટે કંપની અધિનિયમ, ૧૯૫૬ની કલમ ૨૩૭નો અર્થઘટન કરતી વખતે જણાવ્યું હતું કે:

"૬૪.કલમ ૨૩૭ નો ઉદ્દેશ એવી તપાસની જોગવાઈ કરીને કંપની સાથે વ્યવહાર કરનારાઓના હિતોનું રક્ષણ કરવાનો છે કે જ્યાં વ્યવસ્થાપન તે હિતોને જોખમમાં મૂકવા માટે હાથ ધરવામાં આવે છે અથવા જ્યાં કંપની કપટપૂર્ણ અથવા ગેરકાયદેસર હેતુ માટે ચલાવવામાં આવે છે.કલમ (એ) કોઈ મુશ્કેલી ઊભી કરતી નથી કારણ કે તપાસ કાં તો કંપનીની ઈચ્છા પર વિશેષ ઠરાવ દ્વારા અથવા કોર્ટના આદેશ દ્વારા કરવામાં આવે છે જ્યાં ન્યાયિક પ્રક્રિયા દરમિયાનગીરી કરે છે.બીજી બાજુ કલમ (બી), તપાસનો નિર્દેશ સરકાર અથવા બોર્ડના વ્યક્તિલક્ષી અભિપ્રાય પર છોડી દે છે.વિધાનસભાએ કલમ ૬૩૭ (i) (a) લાગુ કરી હોવાથી તે જાણતી હતી કે સરકાર કલમ ૨૩૭ (b) હેઠળ બોર્ડને તેની સત્તા સોંપશે.શું વિધાનસભાએ કોઈપણ નિયંત્રણો અથવા મર્યાદાઓ વિના તપાસનો આદેશ આપવાની સંપૂર્ણ સત્તા સરકાર અથવા બોર્ડના વ્યક્તિલક્ષી નિર્ણય પર છોડી દીધી હોત?તેમાં કોઈ શંકા નથી કે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા અભિપ્રાયની રચના એ સંપૂર્ણપણે વ્યક્તિલક્ષી પ્રક્રિયા છે.તેમાં પણ કોઈ શંકા ન હોઈ શકે કે વિધાનસભાએ સરકારનો અભિપ્રાય આપ્યો છે અને કોર્ટનો નહીં, તેથી આવા અભિપ્રાયને ઔચિત્ય, વાજબીપણું અથવા

પર્યાપ્તતાના આધારે પડકારવામાં આવતો નથી.પરંતુ સત્તામંડળે પેટા-કલમો (i), (ii) અથવા (iii) માં જે સૂચવવામાં આવ્યું છે તે સૂચવતા સંજોગોમાંથી આવા અભિપ્રાય પર પહોંચવું જરૂરી છે.જો આ સંજોગો અસ્તિત્વમાં ન હોત, તો શું સરકાર હજુ પણ એમ કહી શકે કે તેના મતે તે અસ્તિત્વમાં છે અથવા સરકાર એ જ વાત કહી શકે છે કે જ્યાં કલમ સાથે સંબંધિત સંજોગો અસ્તિત્વમાં નથી?તેમાં કોઈ શંકા નથી કે વિધાનસભાએ "સંજોગો સૂચવે છે" શબ્દસમૂહનો ઉપયોગ કર્યો છે.પરંતુ તે અભિવ્યક્તિનો અર્થ એ છે કે સંજોગો એવા હોવા જરૂરી નથી કે જે છેતરપિંડી કરવાના હેતુ અથવા કપટપૂર્ણ અથવા ગેરકાયદેસર હેતુને નિર્ણાયક રીતે સ્થાપિત કરે.આવા હેતુ અથવા હેતુના પુરાવા હજુ પણ તપાસ દ્વારા રજૂ કરવાના બાકી છે.પરંતુ "સંજોગો સૂચવે છે" અભિવ્યક્તિ એ રચનાને સમર્થન આપી શકતી નથી કે સંજોગોનું અસ્તિત્વ પણ વ્યક્તિલક્ષી અભિપ્રાયની બાબત છે.તે અભિવ્યક્તિ નિર્દેશ કરે છે કે એવા સંજોગો હોવા જોઈએ કે જેમાંથી સત્તામંડળનો અભિપ્રાય બને છે કે તેઓ ત્રણ પેટા-કલમોમાં નિર્ધારિત નિર્ણાયક બાબતો સૂચવે છે.તે વિચારવું મુશ્કેલ છે કે વિધાનસભા અભિપ્રાયની રચના અને તે સંજોગો કે જેના પર તેને સ્થાપિત કરવામાં આવે છે તેના અસ્તિત્વ બંનેને વ્યક્તિલક્ષી પ્રક્રિયા પર છોડી શકી હોત.એવું કહેવું પણ વાજબી નથી કે આ કલમ સત્તામંડળને એમ કહેવાની મંજૂરી આપે છે કે તેણે એવા સંજોગો પર

અભિપ્રાય રચ્યો છે જે તેના મતે અસ્તિત્વમાં છે અને જે તેના મતે છેતરપિંડી અથવા કપટપૂર્ણ અથવા ગેરકાયદેસર હેતુ સૂચવે છે.તે વિચારવું પણ એટલું જ ગેરવાજબી છે કે વિધાનસભા અસ્તિત્વમાં રહેલા સંજોગો પર અભિપ્રાય સ્થાપિત કરવાની જરૂરિયાતની નાની સુરક્ષાને પણ છોડી શકી હોત, જે એવી બાબતો સૂચવે છે કે જેના માટે તપાસનો આદેશ આપી શકાય અને અભિપ્રાય છોડી શકાય અને એવા સંજોગોનું અસ્તિત્વ પણ કે જેમાંથી તેને વ્યક્તિલક્ષી પ્રક્રિયા માટે રચવામાં આવે છે.આ વિશ્લેષણ ગોવરના મોડર્ન કંપની લૉ (બીજી આવૃત્તિ) પાનું ૫૪૭ માં સમર્થન મેળવે છે જ્યાં વિદ્વાન લેખક, અંગ્રેજી અધિનિયમની કલમ ૧૬૫ (બી) સાથે વ્યવહાર કરતી વખતે નિરીક્ષણ કરે છે કે "વેપાર મંડળ હંમેશા તેમની પોતાની દરખાસ્ત પર નિમણૂક માટે ચોક્કસ આધારોના પ્રકાશમાં તેની વિવેકાધીન શક્તિનો ઉપયોગ કરશે" અને "જ્યાં સુધી સંજોગો તેની બાંહેધરી ન આપે ત્યાં સુધી નિમણૂક ન કરવા માટે તેમના પર વિશ્વાસ કરી શકાય છે પરંતુ તેઓ જાહેર અને વ્યાપારી નૈતિકતાના આધારે જરૂરિયાતની ચકાસણી કરશે".તેથી એવા સંજોગો હોવા જોઈએ કે જે સત્તામંડળના અભિપ્રાયમાં પેટા-કલમો (i), (ii) અથવા (iii) માં જે સૂચવવામાં આવ્યું છે તે સૂચવે છે.જો એવું દર્શાવવામાં આવે કે સંજોગો અસ્તિત્વમાં નથી અથવા તે એવા છે કે કોઈ પણ વ્યક્તિ માટે ઉપરોક્ત બાબતોના સૂચક અભિપ્રાય બનાવવો અશક્ય છે, તો અભિપ્રાયને મનની

બિન-અરજી અથવા વિફૂતિના આધારે અથવા તે આધારે પડકારવામાં આવે છે કે તે સંપાર્શ્વિક આધારો પર રચાયો હતો અને કાયદાના અવકાશની બહાર હતો.

૩૯. સર્વોચ્ચ કોર્ટે સ્પષ્ટપણે "માનવાનું કારણ", "અભિપ્રાયમાં" જેવી અભિવ્યક્તિઓનો ઉલ્લેખ કરતી વખતે અવલોકન કર્યું:

"તેથી, "માનવાનું કારણ" અથવા "અભિપ્રાયમાં" શબ્દો હંમેશાં એવી રચના તરફ દોરી જતા નથી કે મનોરંજનની પ્રક્રિયા "માનવાનું કારણ" અથવા "અભિપ્રાય" એ સંપૂર્ણપણે વ્યક્તિલક્ષી પ્રક્રિયા છે જે કોર્ટ દ્વારા મર્યાદિત તપાસ માટે પણ પોતાને ધિરાણ આપતી નથી કે આવા "માનવાનું કારણ" અથવા "અભિપ્રાય" સંબંધિત તથ્યો પર અથવા મર્યાદાની અંદર રચાયો ન હતો અથવા લોર્ડ રેડકિલ્ફ અને લોર્ડ રીડે કાયદાના નિયંત્રણોને કુદરતી ન્યાયના નિયમોની વૈકલ્પિક સુરક્ષા તરીકે વર્ણવ્યા હતા જ્યાં કાર્ય વહીવટી છે ".

૪૦. આવકવેરાના અધિકારી, કલકત્તા અને અન્યો વિરુદ્ધ લખમની મેવાલ દાસ [એ. આઈ. આર. ૧૯૭૬ એસ. સી. ૧૭૫૩] માં, સર્વોચ્ચ કોર્ટે આવકવેરાના કાયદા, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૪૭માં "માનવાનું કારણ" શબ્દપ્રયોગનો અર્થ કાઢ્યો

હતો અને અવલોકન કર્યું હતું કે માન્યતાની રચનાના કારણોને માન્યતાની રચના સાથે તર્કસંગત સંબંધ અથવા સુસંગત અસર હોવી જોઈએ.તર્કસંગત જોડાણ એવું માને છે કે આવકવેરાના અધિકારીના ધ્યાનમાં આવતી સામગ્રી અને તેની એવી માન્યતાની રચના વચ્ચે સીધો સંબંધ અથવા જીવંત જોડાણ હોવું જોઈએ કે તમામ ભૌતિક તથ્યોને સંપૂર્ણ અથવા સાચી રીતે જાહેર કરવામાં નિષ્ફળતાને કારણે ચોક્કસ વર્ષમાં આકારણીમાંથી કરદાતાની આવકમાં ઘટાડો થયો છે.તે કોઈ પણ અથવા દરેક સામગ્રી નથી, ભલે તે અસ્પષ્ટ અને અનિશ્ચિત હોય અથવા દૂરની હોય, જે આકારણીમાંથી કરદાતાની આવકના પલાયનને લગતી માન્યતાની રચનાને સમર્થન આપે છે.માન્યતાની રચનાનું કારણ સદ્ભાવનામાં હોવું જોઈએ અને તે માત્ર ઢોંગ ન હોવો જોઈએ.

૪૧. ભીખુભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ પટેલ (ઉપરોક્ત) માં સુપ્રીમ કોર્ટે પરિચ્છેદ ૩૨ અને ૩૩માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

“૩૨. અમારો મત છે કે "માનવાનું કારણ" અભિવ્યક્તિ પર મૂકવામાં આવેલી રચના અધિનીયમની કલમ ૧૭ (૧) (એ) (ii) ની જોગવાઈમાં ઉપયોગમાં લેવાતી "અભિપ્રાય છે" અભિવ્યક્તિને સમાન રીતે લાગુ પડશે. વિકાસ યોજના અને નિયમોના મુસદ્દામાં નોંધપાત્ર ફેરફારો "જરૂરી છે" એવી અભિવ્યક્તિ "અભિપ્રાયની છે", અમારા માનવામાં આવેલા

અભિપ્રાયમાં, સરકારને કોઈ અમર્યાદિત વિવેકબુદ્ધિ પ્રદાન કરતી નથી.વિકાસ યોજનાના મુસદ્દામાં નોંધપાત્ર ફેરફારો કરવા માટે રાજ્ય સરકારને આપવામાં આવેલ વિવેકબુદ્ધિ, જો કોઈ હોય તો, નિરંકુશ નથી.વૈધાનિક સત્તાઓના કિસ્સામાં કોઈ પણ સંજોગોમાં સંપૂર્ણ અથવા નિરંકુશ વિવેકબુદ્ધિ જેવું કંઈ નથી.આ સંબંધમાં મૂળભૂત સિદ્ધાંતો પ્રોફેસર સર વિલિયમ વેડ દ્વારા વહીવટી કાયદા (નવમી આવૃત્તિ) માં 'વિવેકબુદ્ધિનો દુરુપયોગ' શીર્ષકવાળા પ્રકરણમાં અને સામાન્ય શીર્ષક 'વાજબીતાના સિદ્ધાંત' હેઠળ સ્પષ્ટ રીતે વ્યક્ત અને સમજાવવામાં આવ્યા છે, જે નીચે મુજબ છે:

"અત્યાર સુધી ઉદ્દેખિત તમામ સત્તામંડળોની સામાન્ય થીમ એ છે કે સંપૂર્ણ અથવા નિરંકુશ વિવેકબુદ્ધિની કલ્પનાને નકારી કાઢવામાં આવે છે.જાહેર હેતુઓ માટે આપવામાં આવેલી વૈધાનિક સત્તા ટ્રસ્ટને આપવામાં આવે છે કારણ કે તે ટ્રસ્ટ પર હતી, એવું કહેવાનું સંપૂર્ણપણે નથી, તેનો ઉપયોગ માન્ય રીતે માત્ર યોગ્ય અને યોગ્ય રીતે જ થઈ શકે છે જે સંસદ જ્યારે તેને પ્રદાન કરે છે ત્યારે તેનો હેતુ હોવાનું માનવામાં આવે છે.જો કે ક્રાઉનના વકીલોએ સંખ્યાબંધ કેસોમાં દલીલ કરી છે કે અનિયંત્રિત અનુમતિ આપતી ભાષા નિરંકુશ વિવેકબુદ્ધિ પ્રદાન કરે છે, સત્ય એ છે કે કાયદાના શાસન પર આધારિત પ્રણાલીમાં, નિરંકુશ સરકારી વિવેકબુદ્ધિ

એ દ્રષ્ટિએ વિરોધાભાસ છે.વાસ્તવિક પ્રશ્ન એ છે કે વિવેકબુદ્ધિ પહોળી છે કે સાંકડી અને કાયદાકીય રેખા ક્યાં દોરવાની છે.આ હેતુ માટે બધું સશક્તિકરણ કાયદાના સાચા ઉદ્દેશ અને અર્થ પર આધારિત છે.

તેથી જાહેર સત્તામંડળોની સત્તાઓ અનિવાર્યપણે ખાનગી વ્યક્તિઓની સત્તાઓથી અલગ છે.પોતાની વસિયત બનાવનાર વ્યક્તિ, તેના આશ્રિતોના કોઈપણ અધિકારોને આધીન રહીને, તેની ઈચ્છાનુસાર તેની સંપત્તિનો નિકાલ કરી શકે છે.તે ક્ષેષ અથવા બદલો લેવાની ભાવનાથી વર્તન કરી શકે છે, પરંતુ કાયદામાં આ તેની સત્તાના ઉપયોગને અસર કરતું નથી.તેવી જ રીતે ખાનગી વ્યક્તિને તેની જમીનનો ઉપયોગ કરવા, દેવાદારને મુક્ત કરવા અથવા જ્યાં કાયદો પરવાનગી આપે ત્યાં ભાડૂતને તેના હેતુઓને ધ્યાનમાં લીધા વિના બહાર કાઢવાની મંજૂરી આપવાની સંપૂર્ણ સત્તા છે.આ નિરંકુશ વિવેકબુદ્ધિ છે.પરંતુ જાહેર સત્તાધિકારી આમાંથી કોઈ પણ કામ ન કરી શકે, તે વાજબી રીતે અને સદ્ભાવનાથી અને જાહેર હિતના કાયદેસર અને સુસંગત આધારો પર કામ કરે છે.નિરંકુશ વિવેકબુદ્ધિની સંપૂર્ણ વિભાવના જાહેર સત્તા માટે અયોગ્ય છે, જે ફક્ત સત્તા ધરાવે છે જેથી તે તેનો ઉપયોગ જાહેર હિત માટે કરી શકે.આવી કાનૂની મર્યાદાઓ લાદવામાં વિરોધાભાસી કંઈ નથી.જો તેમને લાદવામાં નહીં આવે તો તે ખરેખર વિરોધાભાસી હશે.

૩૩. રાજ્ય સરકાર પાસે અભિપ્રાયની રચનામાં કોઈ સામગ્રી ઉપલબ્ધ છે કે કેમ અને નોંધાયેલા કારણો, જો કોઈ હોય તો, અને અભિપ્રાયની રચના સાથે તેમનો કોઈ તર્કસંગત સંબંધ છે કે સંબંધિત સંબંધ છે કે કેમ તે તપાસવાનો કોર્ટને અધિકાર છે.અભિપ્રાયની રચના મનસ્વી, તરંગી અથવા તરંગી છે કે કેમ તે નક્કી કરવા માટે અભિપ્રાયની રચનાને પડકારવામાં આવે ત્યારે કોર્ટને ખાસ કરીને અધિકાર છે.અભિપ્રાયની રચનાના કારણો આવા અભિપ્રાયની રચના સાથે તર્કસંગત જોડાણ ધરાવે છે કે સંબંધિત છે અને કાયદાના હેતુઓ માટે બાહ્ય નથી તે પ્રશ્નની તપાસ કરવા માટે કોર્ટ હંમેશા ખુલ્લી છે.”

૪૨. કોઈ નક્કર અથવા વિશ્વસનીય સામગ્રીની ગેરહાજરીમાં, જો અધિનીયમની કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ પસાર કરવાના હેતુથી સંબંધિત સત્તાધિકારી દ્વારા વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ પ્રાપ્ત થાય છે, તો આવી કાર્યવાહી કાયદામાં દ્વેષ સમાન છે.તેના કાયદાકીય અર્થમાં દ્વેષનો અર્થ એવો દ્વેષ છે જે ઈરાદાપૂર્વક પરંતુ ન્યાયી કારણ અથવા બહાનું વિના અથવા વાજબી અથવા સંભવિત કારણના અભાવ માટે પણ ખોટું કાર્ય કરવાથી ધારવામાં આવી શકે છે.અનધિકૃત હેતુ માટે ઉપયોગમાં લેવાતી વિવેકાધીન શક્તિનો કોઈપણ ઉપયોગ કાયદામાં દ્વેષ સમાન છે.સત્તાવાળાઓએ સદ્ભાવનાથી કામ કર્યું કે

ખરાબ માન્યતાથી કામ લીધું તેનાથી કોઈ ફરક પડતો નથી.ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અમે શ્રીમતીના કિસ્સામાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો સંદર્ભ લઈ શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ. એસ. આર. વેંકટરમણ વિરુદ્ધ ભારત સંઘે (૧૯૭૯) આઈ. એલ. એલ. જે. ૨૫ (એસ. સી.) માં અહેવાલ આપ્યો હતો કે જ્યાં તે યોજાયો હતો:

“જ્યારે કોઈ જાહેર સંસ્થા અસ્તિત્વમાં ન હોય તેવી હકીકત અથવા સંજોગોની ખોટી માન્યતા દ્વારા પ્રેરિત થાય છે ત્યારે હકીકતમાં ભૂલ થશે.આ એટલું સ્પષ્ટ રીતે ગેરવાજબી છે કે આવી ખોટી માન્યતા હેઠળ જે કરવામાં આવે છે તે લગભગ ખરાબ વિશ્વાસમાં કરવામાં આવ્યું હોવાનું કહેવાય છે; અને વાસ્તવિક અનુભવમાં અને જેમ જેમ વસ્તુઓ જાય છે, તેમ તેમ તેઓ એક બીજામાં ભળી જાય છે.બહારની બાબતોનો પ્રભાવ નિઃશંકપણે ત્યાં હશે જ્યાં આદેશ આપનાર સત્તાવાળાએ તેમનો પ્રભાવ સ્વીકાર્યો છે.એક વહીવટી આદેશ જે હકીકતના કારણો પર આધારિત છે જે અસ્તિત્વમાં નથી તેને સત્તાના દુરુપયોગથી ચેપ લાગ્યો હોવાનું માનવું જોઈએ.

અમે [(૧૯૭૬) ૧૦૩ ITR ૪૩૭ (SC)] માં નોંધાયેલા ITO કલકત્તા વિરુદ્ધ લખમની મેવાલ દાસના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો પણ ઉલ્લેખ કરી

શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ, જેમાં તે નીચે મુજબ ધારવામાં આવ્યો હતો:

"આકારણીને ફરીથી ખોલવા માટે આવકવેરાના કાયદા, ૧૯૬૧ની કલમ ૧૪૭ (એ) દ્વારા માનવામાં આવેલી માન્યતાની રચનાના કારણોમાં માન્યતાની રચના પર તર્કસંગત જોડાણ અથવા સંબંધિત અસર હોવી આવશ્યક છે.તર્કસંગત જોડાણ એવું માને છે કે આઈ. ટી. ઓ. ના ધ્યાનમાં આવતી સામગ્રી અને તેની એવી માન્યતાની રચના વચ્ચે સીધો સંબંધ અથવા જીવંત સંબંધ હોવો જોઈએ કે તમામ ભૌતિક તથ્યોને સંપૂર્ણ અને સાચા અર્થમાં જાહેર કરવામાં તેની નિષ્ફળતાને કારણે ચોક્કસ વર્ષમાં આકારણીમાંથી કરદાતાની આવકમાં ઘટાડો થયો છે.તેમાં કોઈ શંકા નથી કે કોર્ટ સામગ્રીની પર્યાપ્તતા અથવા પર્યાપ્તતામાં જઈ શકતી નથી અને મૂલ્યાંકનને ફરીથી ખોલવા માટે કાર્યવાહી શરૂ કરવી જોઈએ કે કેમ તે મુદ્દા પર I T O માટે તેના પોતાના અભિપ્રાયને બદલી શકતી નથી.તે જ સમયે આપણે ધ્યાનમાં રાખવું પડશે કે તે કોઈ પણ અને દરેક સામગ્રી નથી, ભલે તે અસ્પષ્ટ અને અનિશ્ચિત હોય અથવા દૂરની, દૂરની અને દૂરની હોય, જે આકારણીમાંથી કરદાતાની આવકના પલાયનને લગતી માન્યતાની રચનાને સમર્થન આપે છે.

માન્યતાની રચનાનું કારણ સદ્ભાવનામાં હોવું જોઈએ અને તે માત્ર ઢોંગ ન હોવો જોઈએ.

૪૩. આ બાબતની એક અન્ય સુસંગત વિશેષતા છે.જ્યારે રિટ અરજદારના ઔદ્યોગિક પરિસરની તપાસ હાથ ધરવામાં આવી ત્યારે તે સંબંધમાં વધુ તપાસમાં બહાર આવ્યું કે તેમાં કોઈ માલ સામેલ ન હતો, પરંતુ માત્ર બિલિંગ વ્યવહારો હતા.તપાસના સમયે, રિટ અરજદારના ઔદ્યોગિક પરિસરમાં ૨૪,૮૫૯૪૮૫ રૂપિયાની કિંમતનો માલ સંગ્રહિત હાલતમાં મળી આવ્યો હતો.સત્તામંડળ એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યું હતું કે અધિનીયમની કલમ ૭૪ હેઠળ ભવિષ્યમાં જે કર જવાબદારી નક્કી થઈ શકે છે તે ૧૬૦૦૦૦૦૦ રૂપિયા (માત્ર એક કરોડ સાઠ લાખ રૂપિયા) ની હોઈ શકે છે અને આવા સંજોગોમાં, કુલ ૨૪,૮૫૯૪૮૫ રૂપિયા (માત્ર બે કરોડ અડતાલીસ લાખ પચાસ નવ હજાર ચારસો એંસી પાંચ રૂપિયા) ની કિંમતના માલમાંથી માત્ર ૧૬૦૦૦૦૦૦ રૂપિયાની કિંમતનો માલ અસ્થાયી રીતે જોડવો યોગ્ય માનવામાં આવે છે.

૪૪. આપણે ઉપર જે કહ્યું છે તેમાં આપણે કંઈક વધુ ઉમેરવા માંગીએ છીએ.પ્રતિવાદીઓ તરફથી એ સમજવું મોટી ભૂલ હશે કે અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૬૭ હેઠળ નિરીક્ષણ, તપાસ અને જમી કરવાના હેતુ માટે જરૂરી માનવાનાં કારણો એ અભિપ્રાયની રચનાના હેતુ માટે પૂરતા હશે કે સરકારી મહેસૂલના

હિતોનું રક્ષણ કરવાના હેતુથી માલ અથવા અન્ય વસ્તુઓને કામચલાઉ રીતે જોડવી જરૂરી છે. અમારા મતે, અધિનીયમની કલમ ૮૩ સંપૂર્ણપણે અલગ જ આધાર પર રહેલી છે. અધિનીયમની કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ ટાંચની સત્તાનો ઉપયોગ કરવાના હેતુ માટે પણ વિચારણાઓ તદ્દન અલગ છે. માત્ર કલમ ૬૭ હેઠળ કોઈ કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી છે તેટલા માત્રથી સરકારી મહેસૂલના હિતનું રક્ષણ કરવા માટે મિલકતને કામચલાઉ ધોરણે જપ્ત કરવી જરૂરી છે તેવા સંતોષ પર પહોંચવા માટે પૂરતું રહેશે નહીં. આ પ્રકારનો અભિપ્રાય બાંધવાની સત્તા ખાસ કરીને કમિશનરને જ આપવામાં આવી છે. ધારાસભા એ તથ્યથી સારી રીતે વાકેફ હતી કે કામચલાઉ જમીનો આદેશ સામાન્ય ક્રમમાં આપી શકાય નહીં. જો પરિસ્થિતિ માંગ કરે તો સરકારી મહેસૂલના હિતનું રક્ષણ કરવાના હેતુથી સત્તામંડળ જે સખત/કઠોર પગલાં લેવા માટે મજબૂર બની શકે છે તેમાંથી આ એક છે. કાયદા, ૨૦૧૭ ની કલમ ૬૭ હેઠળ, ધારાસભાએ 'જોઈન્ટ કમિશનરના રેન્કથી નીચેના ન હોય તેવા યોગ્ય અધિકારી' શબ્દોનો ઉપયોગ કરવાનું યોગ્ય માન્યું છે. જ્યારે કલમ ૮૩ માં, તે વિવેકબુદ્ધિ પણ લઈ લેવામાં આવી છે અને કાયદાની કલમ ૮૩ હેઠળ કાર્યવાહી કરવા માટે માત્ર કમિશનરને જ સત્તાધિકારી બનાવવામાં આવ્યા છે. આથી, અમારા અભિપ્રાય મુજબ, કાયદાની કલમ ૮૩ ના હેતુ માટે જે વિષયલક્ષી સંતોષ (સબ્જેક્ટિવ સેટિસ્ફેક્શન) જરૂરી છે, તે કાયદાની કલમ ૬૭ પર નિર્ભર નથી અથવા તો બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, માત્ર એક સર્ચ હાથ ધરવામાં આવી હોય જેના પરિણામે માલની જમી થઈ હોય, તેટલું

માત્ર સરકારી મહેસૂલનું રક્ષણ કરવા માટે કામચલાઉ જમીનો આદેશ પાસ કરવો જરૂરી છે તેવા વિષયલક્ષી સંતોષ પર પહોંચવા માટે પૂરતું ન પણ હોઈ શકે.

૪૫. હાથ પરના કિસ્સામાં, પડકાર એ નિયમોના જી. એસ. ટી. ડી. આર. સી.-૦૭ (નિયમ ૧૪૨ (૫) ના સ્વરૂપમાં આદેશને પણ છે. ૧૭મી જૂન, ૨૦૧૮નો આ આદેશ [પરિશિષ્ટ: 'આ રિટ અરજી માટે 'એ') એ એક મૂલ્યાંકન આદેશ છે જે અધિનીયમની કલમ ૭૪ હેઠળ પસાર કરવામાં આવ્યો હોવાનું માનવામાં આવે છે. કલમ ૭૪ નીચે મુજબ વાંચે છે:

“૭૪. ચૂકવવામાં ન આવેલાં કરવેરાનું નિર્ધારણ અથવા ટૂંકી ચૂકવણી અથવા ભૂલથી રિફંડ અથવા ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ખોટી રીતે ઉપયોગ અથવા છેતરપિંડીના કારણે અથવા કોઈપણ ઇરાદાપૂર્વકની ખોટી રજૂઆત અથવા તથ્યોને દબાવવામાં આવે છે.

(૧) જો યોગ્ય અધિકારીને એવું જણાય કે કોઈ કર ચૂકવવામાં આવ્યો નથી અથવા ટૂંકા ગાળામાં ચૂકવવામાં આવ્યો નથી અથવા ભૂલથી પરત કરવામાં આવ્યો છે અથવા છેતરપિંડીના કારણે ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ખોટો લાભ લેવામાં આવ્યો છે અથવા તેનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે, અથવા કરચોરી કરવા માટે તથ્યોને જાણીજોઈને ખોટી રીતે રજૂ કરવામાં

આવ્યા છે અથવા છુપાવવામાં આવ્યા છે, તો તે કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિને નોટિસ આપશે જે આમ ચૂકવવામાં આવ્યો નથી અથવા જે એટલો ઓછો ચૂકવવામાં આવ્યો છે અથવા જેને રિફંડ ભૂલથી કરવામાં આવ્યો છે, અથવા જેણે ખોટી રીતે ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો લાભ લીધો છે અથવા તેનો ઉપયોગ કર્યો છે, જેમાં તેને નોટિસમાં ઉલ્લેખિત રકમની ચૂકવણી કેમ ન કરવી જોઈએ તેનું કારણ બતાવવાની જરૂર પડશે. કલમ ૫૦ હેઠળ તેના પર ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ અને નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ કરવેરાની સમકક્ષ દંડ.

(૨) યોગ્ય અધિકારી આદેશ જારી કરવા માટે પેટા-કલમ (૧૦) માં નિર્દિષ્ટ સમયમર્યાદાના ઓછામાં ઓછા છ મહિના પહેલાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોટિસ જારી કરશે.

(૩) જ્યાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈ પણ સમયગાળા માટે નોટિસ જારી કરવામાં આવી હોય, ત્યાં યોગ્ય અધિકારી કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિ પર નિવેદન આપી શકે છે, જેમાં ચૂકવવામાં ન આવેલા કરવેરાની વિગતો અથવા ટૂંકા ગાળાની ચૂકવણી અથવા ભૂલથી રિફંડ અથવા ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ખોટો ઉપયોગ અથવા પેટા-કલમ (૧) હેઠળ

આવરી લેવામાં આવેલા સમયગાળા સિવાયના સમયગાળા માટે ઉપયોગમાં લેવાય છે.

(૪) પેટા-કલમ (૩) હેઠળ નિવેદનની સેવા એ કલમ ૭૩ની પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોટિસની સેવા હોવાનું માનવામાં આવશે, જે શરતને આધિન રહેશે કે છેતરપિંડીના આધાર સિવાય, અથવા પેટા-કલમ (૧) હેઠળ આવરી લેવામાં આવેલા સમયગાળા સિવાયના સમયગાળા માટે, કરચોરી કરવા માટે તથ્યોને ઇરાદાપૂર્વક ખોટી રીતે રજૂ કરવા અથવા છુપાવવા સિવાય, ઉપરોક્ત નિવેદનમાં આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, જે અગાઉની નોટિસમાં ઉલ્લેખિત છે.

(૫) કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિ, પેટા-કલમ (૧) હેઠળ નોટિસની સેવા પહેલાં, કલમ ૫૦ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ અને પંદર ટકાની સમકક્ષ દંડ સાથે કરની રકમ ચૂકવી શકે છે. યોગ્ય અધિકારી દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલા કરવેરા અથવા કરવેરાની પોતાની ખાતરીના આધારે અને આવી ચૂકવણીની લેખિતમાં યોગ્ય અધિકારીને જાણ કરવી.

(૬) યોગ્ય અધિકારી, આવી માહિતી પ્રાપ્ત થયા પછી, આ રીતે ચૂકવવામાં આવેલા કરવેરા અથવા આ અધિનિયમની જોગવાઈઓ અથવા

તે હેઠળ બનાવેલા નિયમો હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર કોઈપણ દંડના સંદર્ભમાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કોઈ નોટિસ આપશે નહીં.

(૭) જ્યાં યોગ્ય અધિકારીનો અભિપ્રાય હોય કે પેટા-કલમ (૫) હેઠળ ચૂકવવામાં આવેલી રકમ વાસ્તવમાં ચૂકવવાપાત્ર રકમ કરતાં ઓછી હોય, તો તે પેટા-કલમ (૧) માં પૂરી પાડવામાં આવેલી રકમ જે વાસ્તવમાં ચૂકવવાપાત્ર રકમ કરતાં ઓછી હોય તેના સંબંધમાં નોટિસ જારી કરવા માટે આગળ વધશે.

(૮) જ્યાં પેટા-કલમ (૧) હેઠળ કર વસૂલવા લાયક કોઈપણ વ્યક્તિ કલમ ૫૦ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ અને પચીસ ટકાની સમકક્ષ દંડ સાથે ઉપરોક્ત કર ચૂકવે છે. નોટિસ જારી કર્યાના ત્રીસ દિવસની અંદર, ઉપરોક્ત નોટિસના સંદર્ભમાં તમામ કાર્યવાહી પૂર્ણ થઈ હોવાનું માનવામાં આવશે.

(૯) યોગ્ય અધિકારી, કરવેરા સાથે ચાર્જપાત્ર વ્યક્તિ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆત, જો કોઈ હોય તો, ધ્યાનમાં લીધા પછી, આવી વ્યક્તિ પાસેથી બાકી કર, વ્યાજ અને દંડની રકમ નક્કી કરશે અને આદેશ જારી કરશે.

(૧૦) યોગ્ય અધિકારી પેટા-કલમ (૯) હેઠળ નિયત તારીખથી પાંચ વર્ષના સમયગાળાની અંદર તે નાણાકીય વર્ષ માટે વાર્ષિક વળતર રજૂ કરવા માટે આદેશ જારી કરશે, જેમાં ચૂકવેલ કર અથવા ટૂંકા ગાળાની ચૂકવણી અથવા ખોટી રીતે મેળવેલ અથવા ઉપયોગમાં લેવાયેલ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ ખોટી રિફંડની તારીખથી પાંચ વર્ષની અંદર સંબંધિત છે.

(૧૧) જ્યાં પેટા-કલમ (૯) હેઠળ જારી કરાયેલા આદેશ સાથે સેવા આપતી કોઈપણ વ્યક્તિ કલમ ૫૦ હેઠળ ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ અને પચાસ ટકાની સમકક્ષ દંડ સાથે કર ચૂકવે છે. આદેશની જાણ થયાના ત્રીસ દિવસની અંદર, ઉપરોક્ત નોટિસના સંદર્ભમાં તમામ કાર્યવાહી પૂર્ણ થઈ હોવાનું માનવામાં આવશે.

સમજૂતી ૧.— કલમ ૭૩ અને આ વિભાગના હેતુઓ માટે, –

(i) "ઉપરોક્ત નોટિસના સંદર્ભમાં તમામ કાર્યવાહી" અભિવ્યક્તિમાં કલમ ૧૩૨ હેઠળની કાર્યવાહીનો સમાવેશ થતો નથી;

(૨) જ્યાં સમાન કાર્યવાહી હેઠળ કર ચૂકવવા માટે જવાબદાર મુખ્ય વ્યક્તિ અને અન્ય કેટલીક વ્યક્તિઓને નોટિસ જારી કરવામાં આવે છે,

અને મુખ્ય વ્યક્તિ સામે આવી કાર્યવાહી કલમ ૭૩ અથવા કલમ ૭૪ હેઠળ પૂર્ણ થઈ છે, ત્યાં કલમ ૧૨૨, ૧૨૫, ૧૨૮ અને ૧૩૦ હેઠળ દંડ ચૂકવવા માટે જવાબદાર તમામ વ્યક્તિઓ સામેની કાર્યવાહી પૂર્ણ થઈ હોવાનું માનવામાં આવે છે.

સમજૂતી ૨.—આ કાયદાના હેતુઓ માટે, "દમન" શબ્દનો અર્થ એ છે કે હકીકતો અથવા માહિતીની બિન-ઘોષણા કે જે કરપાત્ર વ્યક્તિએ વળતર, નિવેદન, અહેવાલ અથવા આ અધિનિયમ અથવા તે હેઠળ બનાવેલા નિયમો હેઠળ રજૂ કરેલા અન્ય કોઈપણ દસ્તાવેજમાં જાહેર કરવી જરૂરી છે, અથવા યોગ્ય અધિકારી દ્વારા લેખિતમાં પૂછવામાં આવતા કોઈપણ માહિતી પ્રદાન કરવામાં નિષ્ફળતા."

૪૬. આમ, કલમ ૭૪ ચૂકવવામાં ન આવેલા કરવેરાના નિર્ધારણ અથવા ટૂંકા ગાળાની ચૂકવણી અથવા ભૂલથી રિફંડ અથવા ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટનો ખોટો ઉપયોગ અથવા છેતરપિંડીના કારણે અથવા કોઈપણ ઇરાદાપૂર્વકની ખોટી રજૂઆત અથવા હકીકતને દબાવવાની જોગવાઈ કરે છે. વિભાગનો કેસ ખૂબ જ ચોક્કસ છે.

૪૭. નિયમો ૨૦૧૭નો નિયમ ૧૪૨ (૫) નીચે મુજબ છે:

“૧૪૨. વિવિધ સંક્રમણકાલીન જોગવાઈઓ.

(૫) આ અધિનિયમમાં તેનાથી વિપરીત કંઈપણ હોવા છતાં, નિયત દિવસ પહેલા ઉલટાવી દેવાયેલી ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટની કોઈપણ રકમ આ અધિનિયમ હેઠળ ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ તરીકે સ્વીકાર્ય રહેશે નહીં.

૪૮. રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પરથી એવું લાગે છે કે કોઈ કારણદર્શક નોટિસ જારી કર્યા વિના, અધિનીયમની કલમ ૭૪ હેઠળ કર જવાબદારી નક્કી કરવામાં આવી હતી. કલમ ૭૪ એ સ્પષ્ટપણે સ્પષ્ટ કરે છે કે ચૂક કરનારને નોટિસમાં નિર્દિષ્ટ રકમ અને તેના પર ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજની ચૂકવણી કેમ ન કરવી જોઈએ તેનું કારણ દર્શાવવા માટે બોલાવવું જોઈએ.રિટ અરજદારને સુનાવણીની કોઈ તક આપ્યા વિના અધિનીયમની કલમ ૭૪ હેઠળ કોઈ મૂલ્યાંકન થઈ શક્યું ન હોત.આવા સંજોગોમાં, આ આદેશ કાયદાકીય રીતે માન્ય નથી અને રદ કરવા અને અલગ રાખવા પાત્ર છે.આપણે એ પણ સમજવામાં નિષ્ફળ જઈએ છીએ કે કમ્પ્યુટર એન્ટ્રી દ્વારા ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટને કયા આધારે અવરોધિત કરી શકાતી હતી.વધુમાં વધુ, તેને કામચલાઉ રીતે જોડવાનો આદેશ આપી શકાયો હોત, પરંતુ તેને કેવી રીતે અવરોધિત કરી શકાયો હોત.આ પ્રકારની કાર્યવાહી કાયદાકીય રીતે પણ ટકાઉ નથી.

૪૯. આ અધિનિયમ, ૨૦૧૭ની કલમ ૮૩ આવકવેરાના અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૨૮૧બીની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત છે.અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૨૮૧બી મૂલ્યાંકન/પુનઃમૂલ્યાંકનની કાર્યવાહીના ચુકાદા સુધી કરદાતાની મિલકતની કામચલાઉ ટાંચની પણ જોગવાઈ કરે છે, જ્યાં આવકવેરાનો વિભાગ માને છે કે મહેસૂલના હિતનું રક્ષણ કરવા માટે આવી જમી જરૂરી છે.અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૨૮૧બીની જોગવાઈઓ પૂર્ણ કરવા માટે અને કલમ ૮૩ની જોગવાઈઓ કલમ ૨૮૧બી જેવી જ રીતે ઘડવામાં આવી છે તે દર્શાવવા માટે નીચે દર્શાવવામાં આવી છે:

“૧) કોઈપણ કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી દરમિયાન (અથવા કોઈપણ આવકનું મૂલ્યાંકન અથવા આકારણીમાંથી બચી ગયેલી કોઈપણ આવકનું મૂલ્યાંકન અથવા પુનઃમૂલ્યાંકન માટે, આકારણી અધિકારીનો અભિપ્રાય હોય કે મહેસૂલના હિતોનું રક્ષણ કરવાના હેતુથી આમ કરવું જરૂરી છે, તો તે, મુખ્ય મુખ્ય કમિશનર અથવા મુખ્ય કમિશનર, મુખ્ય કમિશનર અથવા કમિશનર, મુખ્ય મહાનિર્દેશક અથવા મહાનિર્દેશક અથવા મુખ્ય નિયામક અથવા નિયામકની અગાઉની મંજૂરી સાથે, લેખિત આદેશ દ્વારા, આવકવેરાના કાયદા, ૧૯૬૧ માં પૂરી પાડવામાં આવેલી રીતે એસેસીની કોઈપણ મિલકતને કામચલાઉ રીતે જમ કરી શકે છે.

(૨) (૧) શીર્ષક હેઠળ કરવામાં આવેલા આદેશની તારીખથી છ મહિનાના સમયગાળાની સમાપ્તિ પછી આવી દરેક કામચલાઉ ટાંચની અસર બંધ થઈ જશે.

જો કે, પ્રિન્સિપલ ચીફ કમિશનર અથવા ચીફ કમિશનર, પ્રિન્સિપલ કમિશનર અથવા કમિશનર, પ્રિન્સિપલ ડિરેક્ટર જનરલ અથવા ડિરેક્ટર જનરલ અથવા પ્રિન્સિપલ ડિરેક્ટર અથવા ડિરેક્ટર, કારણો લેખિતમાં રેકૉર્ડ કરી શકે છે.ઉપરોક્ત સમયગાળાને તે યોગ્ય સમજે તેટલા વધુ સમયગાળા અથવા સમયગાળા સુધી લંબાવો.જો કે, વિસ્તરણનો કુલ સમયગાળો કોઈ પણ સંજોગોમાં મૂલ્યાંકન અથવા પુનઃમૂલ્યાંકનના આદેશની તારીખ પછી બે વર્ષ કે સાઠ દિવસથી વધુ ન હોવો જોઈએ.પછી જે પણ હોય.

(૩) (૧) શીર્ષક હેઠળ કામચલાઉ રીતે જોડાયેલી મિલકતના વાજબી બજાર મૂલ્ય કરતાં ઓછી ન હોય તેવી રકમ માટે મૂલ્યાંકનકર્તા અનુસૂચિત બેંક પાસેથી બાંયધરી આપે તો મૂલ્યાંકન અધિકારી લેખિત આદેશ દ્વારા આવી જમી રદ કરશે.

જો કે, જો મૂલ્યાંકન અધિકારીને સંતોષ થાય કે મિલકતના વાજબી બજાર મૂલ્ય કરતાં ઓછી રકમ માટે અનુસૂચિત બેંક તરફથી ગેરંટી આવકના હિતોનું રક્ષણ કરવા માટે પૂરતી છે, તો તે આવી ગેરંટી સ્વીકારી શકે છે અને જમી રદ કરી શકે છે.

(જ) આકારણી અધિકારી, શીર્ષક (૧) હેઠળ કામચલાઉ રીતે જોડાયેલી મિલકતનું મૂલ્ય નક્કી કરવાના હેતુઓ માટે, આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની જોગવાઈમાં ઉલ્લેખિત મૂલ્યાંકન અધિકારીને સંદર્ભ આપી શકે છે, જે તે જોગવાઈ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલી રીતે મિલકતના વાજબી બજાર મૂલ્યનો અંદાજ કાઢશે અને આવા સંદર્ભની પ્રાપ્તિની તારીખથી ત્રીસ દિવસના સમયગાળાની અંદર આકારણી અધિકારીને અંદાજનો અહેવાલ રજૂ કરશે.

(પ) હેડ (૩) હેઠળની કામચલાઉ ટાંચને રદ કરવાનો આદેશ કરવામાં આવશે.

((ક) બાંયધરી પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી પંચાલીસ દિવસની અંદર, જ્યાં મૂલ્યાંકન અધિકારીનો સંદર્ભ મુખ્ય (જ) હેઠળ કરવામાં આવ્યો હોય;

અથવા (ખ) અન્ય કોઈ પણ કિસ્સામાં બાંયધરી પ્રાપ્ત થયાની તારીખથી પંદર દિવસની અંદર.

(ડ) જો કરદાતાને ચૂકવવાપાત્ર રકમ નિર્દિષ્ટ કરતી માંગની સૂચના આપવામાં આવે અને કરદાતા માંગની સૂચનામાં નિર્દિષ્ટ સમયની અંદર તે રકમ ચૂકવવામાં નિષ્ફળ જાય, તો આકારણી અધિકારી રકમની વસૂલાત માટે સંપૂર્ણ અથવા આંશિક રીતે હેડ (૩) હેઠળ આપવામાં આવેલી બાંયધરીનો ઉપયોગ કરી શકે છે.

(૭) મૂલ્યાંકન અધિકારી કરશે.આવકના હિતમાં.જો કરદાતા હેડ (૩) માં ઉલ્લેખિત બાંયધરીનું નવીકરણ કરવામાં નિષ્ફળ જાય અથવા અનુસૂચિત બેંક પાસેથી સમાન રકમ માટે નવી બાંયધરી આપવામાં નિષ્ફળ જાય તો બેંક બાંયધરીનો ઉપયોગ કરો.મુખ્ય (૩) માં ઉલ્લેખિત બાંયધરીની મુદત પૂરી થવાના પંદર દિવસ પહેલાં.

(૮) એલ. એન. હેડ (૩) ને સંદર્ભિત બાંયધરીનો ઉપયોગ કરીને પ્રાપ્ત થયેલી રકમને કરદાતા દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર હાલની માંગ સામે સમાયોજિત કરવામાં આવશે અને બાકીની રકમ, જો કોઈ હોય તો, ભારતીય રિઝર્વ બેંક અથવા ભારતીય સ્ટેટ બેંકની શાખામાં મુખ્ય કમિશનર અથવા

કમિશનરના વ્યક્તિગત જમા ખાતામાં અથવા તેની પેટાકંપનીઓ અથવા ભારતીય રિઝર્વ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૩૪ની કલમ ૪૫ની પેટા-કલમ (૧) ની જોગવાઈઓ હેઠળ ભારતીય રિઝર્વ બેંક દ્વારા તેના એજન્ટ તરીકે નિમણૂક કરવામાં આવે તેવી કોઈપણ બેંકમાં જમા કરવામાં આવશે.

(૯) જો આકારણી અધિકારીને સંતોષ થાય કે માથું (૩) માં ઉલ્લેખિત બાંયધરી હવે મહેસૂલના હિતોનું રક્ષણ કરવા માટે જરૂરી નથી, તો તે બાંયધરી તરત જ બહાર પાડશે.

આ જોગવાઈના હેતુઓ માટે ૧૩. "અનુસૂચિત બેંક" શબ્દનો અર્થ ભારતીય રિઝર્વ બેંક અધિનિયમ, ૧૯૩૪ની દ્વિતીય અનુસૂચિમાં સમાવિષ્ટ બેંક થશે."

૫૦. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, આપણે ટાંકી શકીએ છીએ:

“હેલ્સબરીઝ લોઝ ઓફ ઇન્ડિયા (ડાયરેક્ટ ટેક્સ II, વોલ્યુમ ૩૨), ૨૭
આવૃત્તિ હેલ્સબરીઝ લોઝ ઓફ ઇન્ડિયા (ડાયરેક્ટ ટેક્સ II, વોલ્યુમ
૩૨) ૨૭ આવૃત્તિ ૭.વિવિધ

ચુકાદો આપતા પહેલા જમી કરવા સંબંધિત આ જોગવાઈ, એટલે કે આકારણી આદેશ કરવામાં આવે તે પહેલાં, કાયદેસર છે જો આકારણી અધિકારીનો અભિપ્રાય છે કે આવકના હિતોનું રક્ષણ કરવું જરૂરી છે અને તે સુપરવેનિંગ પરિબળ દ્વારા સમર્થિત છે.તે કામચલાઉ ટાંચ કરવા માટે માર્ગદર્શિકા આપે છે અને આમ, બંધારણીય રીતે માન્ય છે.આ જોગવાઈ હેઠળ આકારણી અધિકારીને આપવામાં આવેલી સત્તા ખૂબ જ તીવ્ર દૂરગામી સત્તા છે અને તે શક્તિનો ઉપયોગ સાવચેતીપૂર્વક અને માત્ર નોંધપાત્ર આધારો અને કારણો પર જ થવો જોઈએ.આ શક્તિનો દુરુપયોગ ન થાય તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે, જોગવાઈમાં જ સંખ્યાબંધ સલામતીની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.મૂલ્યાંકન અધિકારી દ્વારા આ સત્તાનો ઉપયોગ ત્યારે જ થવો જોઈએ જ્યારે એવી વાજબી આશંકા હોય કે મૂલ્યાંકનકર્તા મૂલ્યાંકન પૂર્ણ થયા પછી ઉઠાવવામાં આવેલી માંગની અંતિમ વસૂલાતમાં ડિફોલ્ટ થઈ શકે છે.તેથી તેનો ઉપયોગ અત્યંત કાળજી અને સાવધાની સાથે થવો જોઈએ.આ ઉપરાંત.આ જોગવાઈ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ ત્યારે જ થવો જોઈએ જ્યારે સંતોષને યોગ્ય ઠેરવવા માટે રેકૉર્ડ પર પૂરતી સામગ્રી હોય કે કરદાતા માંગના અંતિમ સંગ્રહને નિષ્ફળ બનાવવાના દૃષ્ટિકોણથી તેની સંપૂર્ણ અથવા તેના કોઈ પણ ભાગનો નિકાલ કરવા જઈ રહ્યો છે અને આ ઉદ્દેશને પ્રાપ્ત કરવા માટે કહેવાતા ઉદ્દેશ્યની જમી મિલકતની હોવી જોઈએ અને તે હદ સુધી જરૂરી છે.તેનો

ઉપયોગ ન તો કરદાતાને હેરાન કરવા માટે એક સાધન તરીકે થવો જોઈએ અને ન તો તેનો ઉપયોગ એવી રીતે થવો જોઈએ કે જે કરદાતાના વ્યવસાય પર ઉલટાવી ન શકાય તેવી હાનિકારક અસર કરે. બેંક ખાતાઓ અને વેપારી અસ્કયામતોની જોડાણનો ઉપયોગ માત્ર અંતિમ ઉપાય તરીકે થવો જોઈએ. કોઈ પણ સંજોગોમાં, આ જોગવાઈ હેઠળની જમીને વસૂલાતની કાર્યવાહી દરમિયાન જમી સાથે સરખાવવી જોઈએ નહીં. જો મહેસૂલને જમી દ્વારા પૂરતા પ્રમાણમાં સુરક્ષિત કરવામાં આવે તો, આકારણી અધિકારી માટે આકારણીના આદેશના સાત દિવસની અંદર સંપૂર્ણ માંગ જમા કરાવવાનો નિર્દેશ આપતો માંગનો આદેશ આપવાનું કોઈ વાજબીપણું નથી. વધુમાં, તપાસ અને જમી સાથે સંબંધિત આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની જોગવાઈઓ હેઠળ કાર્યવાહી હજુ શરૂ થવાની બાકી હોય તેવા કિસ્સાઓમાં પણ કામચલાઉ ટાંચ વસૂલ કરી શકાય છે. તેથી, આ જોગવાઈનો ઉપયોગ કરવો અને આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની જોગવાઈ હેઠળ નોટિસ જારી કરવી, જે તે જ દિવસે શોધ અથવા માંગણીના કિસ્સામાં આકારણી સાથે સંબંધિત છે, તે આ જોગવાઈ હેઠળ પસાર કરાયેલા આદેશની માન્યતાને અસર કરશે નહીં.

જ્યાં હકીકતોના આધારે આકારણી અધિકારીને સંતોષ થયો કે મહેસૂલના હિતનું રક્ષણ કરવા માટે કરદાતાની મિલકતો ટાંચમાં લેવી જરૂરી છે અને

સંબંધિત કમિશનર પાસેથી યોગ્ય મંજૂરી લેવામાં આવી હતી, જેમણે અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે તે કામચલાઉ ટાંચમાં લેવાનો કેસ નથી, ત્યારે આ જોગવાઈ હેઠળ પસાર કરવામાં આવેલા આદેશમાં કરદાતાની કેટલીક મિલકતોના સંદર્ભમાં ન્યાયિક સમીક્ષાની બાંયધરી આપવામાં આવશે નહીં.કર આકારણીની વસૂલાત માટે મુશ્કેલી વિના કઈ અસ્કયામતોની ચૂકવણી કરી શકાય તે નક્કી કરવા માટે તે મૂલ્યાંકન અધિકારી માટે છે.આ ઉપરાંત.કરદાતા મૂલ્યાંકન અધિકારીને કોઈ ચોક્કસ મિલકતને જમ કરવા માટે દબાણ કરી શકતો નથી.કારણ કે આ જોગવાઈ માત્ર કરદાતાની મિલકતને જમ કરવાની જોગવાઈ કરે છે અને તેથી.કરદાતાની ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટ જમ કરવાનો આદેશ ગેરકાયદેસર રહેશે.જો કે આ જોગવાઈમાં કરદાતાઓના બેંક ખાતાની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ પસાર કરતા પહેલા સુનાવણીની જરૂર નથી.જમ કરેલી અસ્કયામતો મુક્ત કરવા માટે સહાયક કમિશનર સમક્ષ પડતર કરદાતાની અરજીનો ન્યાયના હેતુઓ માટે વહેલી તકે નિકાલ કરવો આવશ્યક છે.

આ જોગવાઈ હેઠળ પસાર કરાયેલ કામચલાઉ ટાંચ માટેનો આદેશ માત્ર છ મહિનાના સમયગાળા માટે માન્ય છે અને આદેશની તારીખથી છ મહિનાની સમાપ્તિ પછી તેની અસર બંધ થઈ જાય છે.જો કે, સમય વધુ છ મહિના માટે લંબાવી શકાય છે.કામચલાઉ ટાંચનો સમયગાળો વધારવા

માટેનો યોગ્ય આદેશ સૂચિબદ્ધ માપદંડોના સંતોષ પર જ પસાર કરવામાં આવશે.આકારણીની કાર્યવાહીની પેન્ડન્સી દરમિયાન પસાર કરાયેલ મનાઈ હુકમ/સ્ટે ઓર્ડર તેના પોતાના પર અથવા કાલ્પનિક માનતા નથી.ક્રમમાં નિર્ધારિત સમયગાળો લંબાવો.કામચલાઉ ટાંચની માંગ કરતા આદેશમાં નિર્ધારિત સમયગાળો સમાપ્ત થયા પછી, કરદાતા તેના નાણાંને કોઈપણ બાકી કર બાદબાકી કરીને રોકડમાં ફેરવવાનો હકદાર છે.કોઈ પણ કારણોની નોંધ લીધા વિના કામચલાઉ ટાંચનું વિસ્તરણ, આવા આદેશને ગેરકાયદેસર અને બિનજરૂરી ગણવો જોઈએ.જ્યારે કરદાતાએ આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની જોગવાઈ હેઠળ નિર્ધારિત સમયગાળાની અંદર મૂલ્યાંકનના આદેશને પડકારતી અપીલ દાખલ કરી હોય, જે સ્ટે અરજી સાથે અપીલપાત્ર આદેશો સાથે કામ કરે છે, ત્યારે મૂલ્યાંકન અધિકારી આ જોગવાઈના સંદર્ભમાં જમીનો આદેશ પસાર કરી શકતા નથી.જ્યારે મિલકત, જે કામચલાઉ ટાંચનો વિષય છે, તે કરવેરાની જવાબદારીને સંતોષવા અને આવકના હિતની સુરક્ષા માટે પૂરતી હોય, ત્યારે અરજદાર અન્ય મિલકતો અને દેવાદારો અને થાપણદારો પાસેથી બાકી રકમના સંદર્ભમાં કામચલાઉ ટાંચ મુક્ત કરવાની માંગ કરી શકે છે.”

૫૧. આમ, આવકવેરાના અધિનિયમની કલમ ૨૮૧બીની જોગવાઈઓ રાજ્ય જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૮૩ની સમાન સામગ્રી હોવા છતાં,

આવકવેરાના અધિનિયમની કલમ ૨૮૧બીની એક સુસંગત વિશેષતા એ છે કે તે કામચલાઉ ટાંચ કરવા માટે માર્ગદર્શિકા આપે છે. જ્યાં સુધી રાજ્ય જી. એસ. ટી. અધિનિયમની કલમ ૮૩ની વાત છે ત્યાં સુધી આવી માર્ગદર્શિકાઓ ખૂટે છે.

૫૨. અમારા અંતિમ તારણોનો સારાંશ નીચે મુજબ હોઈ શકે છે:

[૧] આકારણીનો આદેશ કરવામાં આવે તે પહેલાં કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ વાજબી હોઈ શકે છે, જો આકારણી અધિકારી અથવા કાયદામાં સશક્ત અન્ય કોઈ અધિકારીનો અભિપ્રાય હોય કે આવકના હિતનું રક્ષણ કરવું જરૂરી છે. જો કે, વ્યક્તિલક્ષી સંતોષ કેટલીક વિશ્વસનીય સામગ્રી અથવા માહિતી પર આધારિત હોવો જોઈએ અને તેને સુપરવેનિંગ પરિબળ દ્વારા પણ ટેકો આપવો જોઈએ. તે કોઈ પણ અને દરેક સામગ્રી નથી, ભલે તે અસ્પષ્ટ અને અનિશ્ચિત હોય અથવા દૂરના અથવા દૂરના હોય, જે માન્યતાની રચનાને સમર્થન આપે છે.

[૨] અધિનિયમની કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ ટાંચ માટે સત્તાધિકારીને આપવામાં આવેલી સત્તાને ખૂબ જ કઠોર અને દૂરગામી સત્તા તરીકે

ગણી શકાય.આવી શક્તિનો ઉપયોગ સાવચેતીપૂર્વક અને માત્ર નોંધપાત્ર આધારો અને કારણો પર થવો જોઈએ.

[૩] અધિનીયમની કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ ટાંચની સત્તાનો ઉપયોગ સત્તાધિકારી દ્વારા ત્યારે જ થવો જોઈએ જ્યારે એવી વાજબી આશંકા હોય કે આકારણી પૂર્ણ થયા પછી ઉઠાવવામાં આવેલી માંગની અંતિમ વસૂલાતમાં કરદાતા ડિફોલ્ટ થઈ શકે છે.તેથી, તેનો ઉપયોગ અત્યંત કાળજી અને સાવધાની સાથે થવો જોઈએ.

[૪] અધિનીયમની કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ ટાંચ માટેની સત્તાનો ઉપયોગ ત્યારે જ થવો જોઈએ જ્યારે કરદાતા માંગની અંતિમ વસૂલાતને નિષ્ફળ બનાવવાના દૃષ્ટિકોણથી તેની/તેણીની મિલકતનો સંપૂર્ણ અથવા કોઈપણ ભાગનો નિકાલ કરવા જઈ રહ્યો છે તે સંતોષને યોગ્ય ઠેરવવા માટે રેકૉર્ડ પર પૂરતી સામગ્રી હોય અને ઉપરોક્ત ઉદ્દેશ્ય હાંસલ કરવા માટે, જમી મિલકતની હોવી જોઈએ અને તે હદ સુધી, આ ઉદ્દેશ્ય હાંસલ કરવા માટે જરૂરી છે.

[૫] અધિનીયમની કલમ ૮૩ હેઠળની શક્તિનો ઉપયોગ ન તો કરદાતાને હેરાન કરવા માટે એક સાધન તરીકે થવો જોઈએ અને ન તો તેનો ઉપયોગ એવી રીતે થવો જોઈએ કે જે કરદાતાના વ્યવસાય પર ઉલટાવી ન શકાય તેવી હાનિકારક અસર કરે.

[૬] બેંક ખાતા અને વેપારી અસ્કયામતોની જમીનો આશરો માત્ર અંતિમ ઉપાય અથવા પગલા તરીકે લેવો જોઈએ. અધિનીયમની કલમ ૮૩ હેઠળ કામચલાઉ ટાંચને વસૂલાતની કાર્યવાહી દરમિયાન જમી સાથે સરખાવવી જોઈએ નહીં.

[૭] કામચલાઉ ટાંચ માટે અધિનીયમની કલમ ૮૩ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરતા પહેલા સત્તાવાળાએ બે બાબતોને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ: ((i) ભલે તે મહેસૂલ તટસ્થ પરિસ્થિતિ હોય (ii) "ઉત્પાદન જવાબદારી અથવા ઇનપુટ ક્રેડિટ" નું નિવેદન. ઇનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટને ઉલટાવીને ચૂકવવામાં આવેલી રકમને ધ્યાનમાં રાખીને જો મહેસૂલનું વ્યાજ પૂરતું સુરક્ષિત હોય, તો સત્તામંડળ કામચલાઉ ટાંચના હેતુ માટે અધિનીયમની કલમ ૮૩ હેઠળ તેની સત્તાનો ઉપયોગ કરવા માટે વાજબી ન હોઈ શકે.

૫૩. આ મામલાના એકંદર દષ્ટિકોણમાં, અમને ખાતરી છે કે પ્રતિવાદીઓએ કાયદા અનુસાર કામ કર્યું નથી.

૫૪. ઉપર ઉલ્લેખિત આવા સંજોગોમાં, આ રિટ અરજી ગ્રાહ્ય રહે છે અને આથી તેને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. સામાવાળા નંબર ૪ – કોમર્શિયલ ટેક્સ ઓફિસર, વડોદરા દ્વારા પાસ કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૭ જૂન ૨૦૧૮ નો આકારણી આદેશ, જે હેઠળ વેરો, દંડ અને વ્યાજ પેટે કૂલ રૂપિયા ૧,૬૦,૭૮,૩૦૨ ની માંગણી કરવામાં આવી હતી, તે આથી રદ અને બરતરફ કરવામાં આવે છે. જો કે, એ સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે જો સત્તામંડળ કાયદાની કલમ ૭૪ હેઠળ રિટ અરજદાર સામે આગળ વધવા માંગતું હોય, તો સત્તામંડળ માટે યોગ્ય કારણ દર્શાવો નોટિસ ઇશ્યૂ કર્યા પછી અને રિટ અરજદારને સાંભળવાની તક આપ્યા બાદ તેમ કરવા માટે મુક્ત રહેશે.

૫૫. ૨૭મી નવેમ્બર, ૨૦૧૮ના રોજ માલસામાનના જથ્થાની ૧૬૦૦૦૦૦૦ રૂપિયાની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ તેમજ ૨૦મી નવેમ્બર, ૨૦૧૮ના રોજ બેંક ઓફ બરોડા, અલકાપુરી શાખા, વડોદરા ખાતે નોંધાયેલા રિટ અરજદારના ચાલુ ખાતા નંબર ૦૧૮૮૦૨૦૦૦૦૧૦૫૫ અને એફ. ડી./આર. ડી. સી. સી. ખાતા નંબર ૦૧૮૮૦૫૦૦૦૦૦૦૮૧ની કામચલાઉ ટાંચનો આદેશ રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે. કોમ્પ્યુટર એન્ટ્રી દ્વારા તારીખ ૧૩ ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૮

ના રોજ ઈનપુટ ટેક્સ ક્રેડિટ (ITC) બ્લોક કરવાની કાર્યવાહીને પણ ગેરકાયદેસર ઠેરવવામાં આવે છે અને તેને તુરંત જ મુક્ત કરવાનો આદેશ આપવામાં આવે છે. રુલ એબ્સોલ્યુટ કરવામાં આવે છે.

(જે. બી. પારડીવાલા, ન્યાયમૂર્તિ)

(એ. સી. રાવ, ન્યાયમૂર્તિ)

ચંદ્રેશ

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.